

Prezentace a práce s informacemi v demokratické společnosti

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Obsah

1	Vzdělávací program a jeho pojetí	4
1.1	Základní údaje	4
1.2	Anotace programu.....	5
1.3	Cíl programu	5
1.4	Klíčové kompetence a konkrétní způsob jejich rozvoje v programu.....	5
1.5	Forma	5
1.6	Hodinová dotace	6
1.7	Předpokládaný počet účastníků a upřesnění cílové skupiny.....	6
1.8	Metody a způsoby realizace	6
1.9	Obsah – přehled tematických bloků a podrobný přehled témat programu a jejich anotace včetně dílčí hodinové dotace	7
1.10	Materiální a technické zabezpečení	9
1.11	Plánované místo konání	9
1.12	Způsob realizace programu v období po ukončení projektu.....	9
1.13	Kalkulace předpokládaných nákladů na realizaci programu po ukončení projektu	10
1.14	Odkazy, na kterých je program zveřejněn k volnému využití.....	11
2	Podrobně rozpracovaný obsah programu.....	13
2.1	Tematický blok č. 1 (Prezentace a práce s textem – úvodní hodina) ČVUT v Praze – 1 hodina (1x45 minut) – ověřováno 12. 02. 2020	14
2.2	Tematický blok č. 2 (Sebepoznání) ČVUT v Praze – 1 hodiny (1x45 minut) – ověřováno 12. 02. 2020.....	16
2.3	Tematický blok č. 3 (Motivace) ČVUT v Praze – 1 hodiny (1x45 minut) – ověřováno 12. 02. 2020	21
2.4	Tematický blok č. 4 (Jan zvládat stres) Praha - ČVUT – 2 hodiny (2x45 minut) – ověřováno 12. 04. 2019.....	23
2.5	Tematický blok č. 5 (Konflikty) Praha - ČVUT – 2 hodiny (2x45 minut) – ověřováno 12. 02. 2020	27
2.6	Tematický blok č. 6 (Efektivní komunikace) Praha - ČVUT – 2 hodiny (5x45 minut) – ověřováno 12. 02. 2020	35
2.7	Tematický blok č. 7 (Rétorika v praxi) Praha - ČVUT – 4 hodiny (4x45 minut) – ověřováno 13. 02. 2020.....	39
2.8	Tematický blok č. 8 (Etiketa v praxi) distančně – 2 hodiny (2x45 minut) – distančně – zadáno samostudium.....	43
2.9	Tematický blok č. 9 (Exkurze a představení) Český Těšín – 4 hodiny (4x45 minut) – ověřováno distančně	45
2.10	Tematický blok č. 10 (Grafická podoba prezentace) ČVUT v Praze – 3 hodiny (3x45 minut) – ověřování 13.2.2020.....	48
2.11	Tematický blok č. 11 (Jak tvořit prezentaci 1) Český Těšín – 2 hodiny (2x45 minut) – ověřováno distančně: 19.11.2020	53

2.12 Tematický blok č. 12 (Jak tvořit prezentaci 2) Český Těšín – 3 hodiny (3x45 minut) – ověřováno distančně 19.11.2020	54
2.13 Tematický blok č. 13 (Seminář) Český Těšín – 5 hodiny (5x45 minut) – ověřováno distančně.	55
3 Metodická část	58
Metodický úvod.....	58
3.1 Metodický blok č. 1 (Prezentace a práce s textem – úvodní hodina) ČVUT – 1 hodina (1x45 minut) – ověřováno 12. 02. 2020	59
3.2 Metodický blok č. 2 (Sebepoznání) ČVUT – 2 hodiny (1x45 minut) – ověřováno 12. 02. 2020 ..	60
3.3 Metodický blok č. 3 (Motivace) ČVUT – 1 hodiny (1x45 minut) – ověřováno 12. 02. 2020.....	62
3.4 Metodický blok č. 4 (Jan zvládat stres) Praha ČVUT – 2 hodiny (2x45 minut) – ověřováno 12. 04. 2019.....	63
3.5 Metodický blok č. 5 (Efektivní komunikace) Praha ČVUT – 2 hodiny (2x45 minut) – ověřováno 12. 02. 2020.....	65
3.6 Metodický blok č. 6 (Konflikty) Praha ČVUT – 2 hodiny (2x45 minut) – ověřováno 12. 02. 2020	66
3.7 Metodický blok č. 7 (Rétorika v praxi) Praha ČVUT – 4 hodiny (4x45 minut) – ověřováno 13. 02. 2020.....	67
3.8 Metodický blok č. 8 (Etiketa v praxi) Český Těšín – 2 hodiny (2x45 minut) – ověřováno distančně - samostudium.....	68
3.10 Metodický blok č. 10 (Tvorba prezentace z grafického hlediska) ČVUT – 3 hodiny (3x45 minut) – ověřováno: 13.02.2020.....	70
3.11 Metodický blok č. 11 (Příprava vlastní prezentace 1) Gymnázium Česká Těšín – 2 hodiny (2x45 minut) – ověřováno distančně	72
3.12 Metodický blok č. 12 (Příprava vlastní prezentace 2) Gymnázium Česká Těšín – 2 hodiny (2x45 minut) – ověřováno distančně	73
3.13 Metodický blok č. 13 (Seminář) Gymnázium Česká Těšín – 5 hodiny (5x45 minut) – ověřováno distančně	74
4 Příloha č. 1 – Soubor materiálů pro realizaci programu.....	77
5 Příloha č. 2 – Soubor metodických materiálů	79
6 Příloha č. 3 – Závěrečná zpráva o ověření programu v praxi	81
7 Příloha č. 4 - Odborné a didaktické posudky programu	82
8 Příloha č. 5 - Doklad o provedení nabídky ke zveřejnění programu	83
9 Nepovinné přílohy	84

1 Vzdělávací program a jeho pojetí

1.1 Základní údaje

Výzva	Budování kapacit pro rozvoj škol II
Název a reg. číslo projektu	Informace pro rozvoj demokratické společnosti reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008181
Název programu	Prezentace a práce s informacemi v demokratické společnosti
Název vzdělávací instituce	České vysoké učení technické v Praze
Adresa vzdělávací instituce a webová stránka	Zikova 4, Praha 6 – Dejvice, 160 00, www.cvut.cz
Kontaktní osoba	Dr.h.c.prof.Dr.Ing. Václav Liška, LL.M., MBA, E.O.R.C.
Datum vzniku finální verze programu	15. 11. 2020
Číslo povinně volitelné aktivity výzvy	7
Forma programu	prezenční
Cílová skupina	žáci SŠ maturitních oborů a gymnázií
Délka programu	32 hodin
Zaměření programu (tematická oblast, obor apod.)	Vytváření vzdělávací nabídky zaměřené na porozumění médiím a její aktivní užívání, podpora rozvoje vzdělávacích aktivit zaměřených na prevenci rizik a řešení možných krizových situací spojených s užíváním médií, podpora rozvoje schopnosti odhalovat mediální manipulaci a bránit se jí, rozvíjení kompetence dětí a mládeže pro kreativní vytváření vlastních mediálních obsahů
Tvůrci programu	BcA. Michaela Caranová
Odborný garant programu	Dr.h.c.prof.Dr.Ing. Václav Liška, LL.M., MBA, E.O.R.C.
Odborní posuzovatelé	prof. PhDr. MILOŠ ZELENKA, DrSc.

1.2 Anotace programu

Prezentace zpracovaných informací je v dnešní době součástí sdělovacího procesu. Poskytovatel informace musí ovládat „umění“ její správné prezentace a i obhajoby. Sebekvalitnější informace, která nenalezne pochopení, odezvu u svého příjemce je v podstatě informací nadbytečnou. Vše výše uvedené se však netýká pouze informací v reálném čase (viz. Internetové portály – facebook, instagram atd.), ale také, ba právě zejména, informací z různých historických období.

Samostatnou, avšak velmi důležitou oblastí, ve které využijeme dovednosti členů týmu, je oblast rétoriky. V dnešní době elektronické komunikace je proces písemného vyjadřování zdrojem jistých problémů a nepochopení, a o to více se dnešní mladí lidé dostávají do problémů, pokud jsou postaveni před úkol prezentovat, obhájit a odůvodnit své myšlenky, nápady a činy. Nejen správné pochopení textu, ale také předání dalšímu příjemci se stává klíčovou dovedností.

1.3 Cíl programu

Hlavním cílem programu je rozeznávat důležitost každé jednotlivé informace pro předání ve sdělovacím procesu, které bude mít pozitivní dopad na pracovní zařazení. Dílčím cílem je efektivní zpracování informací pro příjemce v podobě poutavé prezentace, avšak přijatelnou formou, tak aby prezentující a posluchač navázali kvalitní spojení s následkem správného porozumění. Nedílnou součástí programu je také grafická stránka prezentací jako forma zaujetí posluchače.

1.4 Klíčové kompetence a konkrétní způsob jejich rozvoje v programu

Správné pochopení dodaných informací a jejich prezentace dalším příjemcům je jednou ze stěžejních aktivit, která nás provází pracovním i soukromým životem. Hlavní přínos programu je očekáván v lepším pracovním zařazení pro uchazeče, práce s lepším ohodnocením v návaznosti na vyšší a efektivnější využití časových možností.

- Prezentace textu dle vizuální formy
- Interpretace informací na základě pozorování a vyhodnocování
- Základní znalosti kritického myšlení a pochopení jednání
- Estetické vnímání textu a respektování historie a národní identity
- Odpovědnost k prezentovaným informacím
- Uvědomění si nejednoznačnosti prezentovaných informací

= souhrn kompetencí: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, komunikativní kompetence,

1.5 Forma

Realizace programu je založena na úzkém propojení teoretické výuky s praktickými aplikacemi v praxi. Samostatné práce jsou výsledkem celého programu, který bude završen seminářem. Tímto je

sledováno nejen doplnění vědomostí, ale především praktická aplikace získaných možností v běžném životě.

1.6 Hodinová dotace

Časová dotace programu je stanovena na 32 hodin z důvodů náročnosti na praktické úkoly. Snoubí se zde teoretické hodiny s praktickými a vzniká tak ucelený program využitelný v demokratické společnosti moderního člověka.

- 4x 45 min – exkurze
- 16x 45 min – dílna
- 7x 45 min – teoretická výuka
- 5x 45 min – seminář

1.7 Předpokládaný počet účastníků a upřesnění cílové skupiny

15 studentů SŠ a gymnázií. Ověření programu s 15 pevnými studenty Gymnázia Josefa Božka v Českém Těšíně, Frýdecká 689/30, 737 01 Český Těšín. Program lze použít i pro víc žáků, může být realizován s celými třídami, tj. i s 25–30 žáky. Program je zejména vhodný pro studenty, kteří přemýšlejí o studiu managementu, grafiky, nebo jsou propagace.

1.8 Metody a způsoby realizace

Realizace programu je založena na efektivním propojení teoretické výuky – výukových hodin a přednášek a samostatné práce studentů v hodinách – s prohlubováním a rozšiřováním vědomostí prostřednictvím získávání odborných zkušeností při exkurzích a dílnách. V hodinách se uplatňuje kombinace různých výukových metod. Kromě klasických vyučovacích metod, jakými jsou zejména frontální výuka, vyprávění, monologické metody, zápisky do sešitu, se používají rovněž metody aktivizující, diskusní, řízený rozhovor a dialog, a heuristické metody. Nezbytnou a samozřejmou součástí výuky je využívání prezentací v PowerPointu, práce s pracovními listy, řešení úkolů z pracovního sešitu a práce s učebnicí.

Hlavními metodami pro realizaci tohoto programu jsou sdělovací metody propojené s praktickými a aktivizačními. Program je založen na podstatě komunikace a prezentace textu, výrobku, myšlenky, vlastní práce apod. spojených s porozuměním samotné myšlenky, a tak související předání oné informace posluchači. Program se zde velmi opírá o propojení teorie a praxe s praktickou aplikací a realizací. Toto zabezpečí, že informace bude nejen správně pochopena, ale také kvalitně a správně předána a tím tak nebude docházet k nepochopení a špatné interpretaci.

Veškeré snímky žáků odpovídají dle GDPR.

1.9 Obsah – přehled tematických bloků a podrobný přehled témat programu a jejich anotace včetně dílčí hodinové dotace

Tematický blok č. 1 – Úvodní přednáška – 1 hodina (45 minut)

Nástin postupu celého bloku, v průběhu proběhne komunikace s účastníky ohledně vlastních zkušeností se zpracováním informací. Náhled do historie zaznamenávání lidských myšlenek potřeby šíření informací. Rychlý náhled do jednotlivých období s ohledem na podobu a hodnotu informací a kde se tyto informace uchovávaly dříve a kde dnes.

Tematický blok č. 2 – Sebepoznání – 1 hodiny (1x45 minut)

Typologie osobnosti. Co všechno ovlivňuje jednání člověka, chyby při vnímání druhých lidí. Rozvíjení duševního potenciálu, klíčové faktory úspěchu, rozvíjení tvořivosti, metody JAK na to.

Tematický blok č. 3 – Motivace – 1 hodin (1 x 45 minut)

Cílem této přednášky je získání porozumění, co motivuje nás samé a také jiné lidi, jakým způsobem je možné zvyšovat svou schopnost inspirovat či motivovat druhé, jak získat ze sebe i druhých to nejlepší. Součástí výuky budou praktická cvičení, vedoucí k zamyšlení, které faktory ovlivňují naše postoje a tedy výsledky, a jak toto poznání využít.

Tematický blok č. 4 – Jak zvládat stres – 2 hodiny (2 x 45 minut)

Strategie zacházení se stresem, Plánování času. V této přednášce studenti získají poznatky, jaké jsou příčiny stresu, fyzické a duševní příznaky, jaké jsou rizikové faktory a jak určit svoji míru stresu. Významnou součástí výuky jsou praktická cvičení pro snížení stresu, jak se vyrovnat se změnami, umění se rozhodnout, jak pracovat se svým časovým rozvrhem. Studenti získají i praktický návod, jak relaxovat a pracovat se svou energií.

Tematický blok č. 5 – Konflikty – 2 hodiny (2 x 45 minut)

Styly jednání, Strategie a taktika řešení konfliktů. Cílem této části výuky je hlubší porozumění tomu, co se děje v mezilidských vztazích, jak se rodí vzájemná důvěra, jak se tvořivě řeší mezilidské konflikty, jak se posiluje přátelství a spolupráce. Studenti nejprve získají vhled do konfliktních situací. Díky porozumění příčinám si mohou lépe osvojit dovednosti, jak konflikty zvládnout, řešit, ovládat i jim předcházet.

Tematický blok č. 6 – Efektivní komunikace 2 hodiny (2 x 45 minut)

Základním cílem v této části je porozumět problematice komunikace, zdokonalení schopnosti a dovedností praktické komunikace. Přestože používáme jako hlavní komunikační médium jazyk, studenti si na praktických příkladech uvědomí význam neverbální komunikace a také to, že základem každé komunikace je vytvoření vztahu. Součástí výuky bude i analýza příčin a problémů nesprávné komunikace. Formou tréninku si studenti osvojí dovednosti, jak správně přijímat a poskytovat kritiku i chválu. Při praktických cvičeních si osvojí základní principy, jak lépe naslouchat a komunikovat.

Tematický blok č. 7 – Rétorika v praxi 4 hodiny (4 x 45 minut)

V této části výuky studenti získají praktické dovednosti, jak stručně, výstižně a s respektem k zájmům druhého formulovat svoje myšlenky, jak cíleně využívat otázek a dokládat svůj názor, jak propojit asertivitu s taktickým jednáním, jak komunikovat s problematickým partnerem. Studenti budou také v malých týmech pracovat na zadaných projektových úkolech a výsledky této týmové práce budou prezentovat před ostatními. Součástí hodnocení bude nejen vypracování prezentace a její přednes, ale také reflexe práce v týmu.

Tematický blok č. 8 – Etiketa v praxi – 2 hodiny (2 x 45 minut)

Realizace další stupně programu je založena na propojení praktické výuky etikety s teoretickými základy. Akcentem je zábavně instruktážní metodou plně zapojit studenty do výkladu i následné demonstrace jednotlivých příkladů.

Tematický blok č. 9 – Exkurze – 4 hodiny (4 x 45 minut)

Exkurze v divadle či na přednášce má studentům přiblížit práci s prezentacemi a projev v praxi. Jednotlivé fáze prezentace předvedené přímo před publikem a jejich bezprostřední reakce. Student bude mít také za úkol zaznamenávat si/ dělat si vlastní statistiku jednotlivých přednášek a zaměřit se na design, barevnost, mluvený projev a další.

Tematický blok č. 10 – Grafické zpracování prezentace – 3 hodiny (3 x 45 minut)

Podobou prezentací a vhodné informace v nich používaných se v dnešních i dřívějších dobách zabývali významní lidé, kteří svůj přednes v podobě představení nebo propagace výrobku dovedli k dokonalosti.

Tematický blok č. 11 – Příprava prezentace č. 1–2 hodiny (2 x 45 minut)

Přednáška, zaměřená na grafickou podobu prezentací, druhy zvolených písem, barevnost a design jako nástroj, který má podpořit při přednášce a zaujmout diváka.

Tematický blok č. 12 – Příprava prezentace č. 2–2 hodiny (2 x 45 minut)

Přednáška, zaměřená na rétorickou stránku prezentací, gest, zvládání stresu a také na finální podobu grafické podoby prezentace tak, aby podpořila prezentujícího při přednášce a zaujala diváka.

Tematický blok č. 13 – Seminář – 5 hodina (5x 45 minut)

Veřejný seminář ze studentských prací na zadaná témata. Na závěr semináře studenti obdrží certifikát o absolvování programu.

1.10 Materiální a technické zabezpečení

Materiály k jednotlivým tématům jsou rozpracovány a více specifikovány u samotných témat. V zásadě je potřebná klasická dostupná počítačová technika od promítací techniky, přes klasické školní PC. Potřebné programy jsou zdarma dostupné na internetu či je možné si pořídit do škol multilicence. Pro práci v hodinách je potřeba klasické kancelářské techniky a psacích náčiní.

1.11 Plánované místo konání

Ověření se uskutečnilo na níže uvedených místech. Pro další příjemce navrhujeme využít pro realizaci programu i jiná místa, program není vázán na Prahu a v Praze sídlící instituce – viz další bod 1.12.

Gymnázium Josefa Božka v Českém Těšíně – Frýdecká 689/30, 737 01, učebna vybavená počítačem s přístupem na internet, dataprojektorem a bílou tabulí. Dále bylo zapotřebí klasických kancelářských potřeb, jako jsou papíry, nůžky, pravítka a lepidlo v tubě.

ČVUT, Fakulta stavební – Thákurova 7, Praha 6 Dejvice, učebna vybavená počítačem s přístupem na internet, dataprojektorem a bílou tabulí. Dále bylo zapotřebí klasických kancelářských potřeb, jako jsou papíry, nůžky, pravítka a lepidlo v tubě.

Exkurze v divadlo Český Těšín – Ostravská 1326/1326, 737 01 Český Těšín.

1.12 Způsob realizace programu v období po ukončení projektu

Celý program ve stávající podobě lze (bez větších úprav) využít ve výuce v rámci předmětů: Společenské vědy – občanská nauka, Informatika, Management, Práce s textem po vizuální stránce apod. Do výuky je možné jej zařadit v navržené struktuře, tj. 4 hodin (4x45 minut) exkurze, 16 hodin (16x45 minut) získávání praktických zkušeností formou dílen a 12 hodin (12x45 minut) teoretické výuky. Exkurze a dílny se přitom samozřejmě nemusí uskutečnit v Českém Těšíně.

Místem exkurze může být jakékoliv divadlo v místě realizace. Studijní materiály, které byly v rámci programu vytvořeny, lze používat i mimo program v dalších předmětech jako jsou: Společenské vědy – občanská nauka, Informatika, Management, Práce s textem po vizuální stránce apod. pracovní listy a pracovní sešit k procvičování a upevňování učiva, učebnice jako základní studijní materiál, ale rovněž i pro rozšiřování, upevňování a procvičování učiva.

S pracovními listy a sešitem mohou studenti pracovat v hodinách jednotlivě nebo ve dvojicích či větších skupinách. Učebnice obsahuje kromě učebních textů řadu příkladů a úkolů k zamyšlení, které přispějí k získání klíčových kompetencí, zejména ke schopnosti vyhodnocovat kvalitu informací a odlišit kvalitní informace od informací nekvalitních, manipulativních a lživých. K tomu napomůžou i úkoly v pracovním sešitě a vysvětlující komentáře k jejich správnému řešení.

1.13 Kalkulace předpokládaných nákladů na realizaci programu po ukončení projektu

Počet realizátorů/lektorů:

Položka		Předpokládané náklady
Celkové náklady na realizátory/lektory		11 400 Kč
z toho	<i>Hodinová odměna pro 1 realizátora/ lektora včetně odvodů á 32 hod, tj.</i>	350 Kč
	<i>Ubytování realizátorů/lektorů</i>	0 Kč
	<i>Stravování a doprava realizátorů/lektorů</i>	2000 Kč
Náklady na zajištění prostor		5 000 Kč
Ubytování, stravování a doprava účastníků		3 000 Kč
z toho	<i>Doprava účastníků</i>	3 000 Kč
	<i>Stravování a ubytování účastníků</i>	
Náklady na učební texty		5 400 Kč
z toho	<i>Příprava, překlad, autorská práva apod.</i>	-
	<i>Rozmnožení textů – počet stran: 120 stránek á 15 studentů á 3 Kč/stránka</i>	5 400 Kč
Režijní náklady		2 000 Kč
z toho	<i>Stravné a doprava organizátorů</i>	-
	<i>Ubytování organizátorů</i>	-
	<i>Poštovné, telefony</i>	-
	<i>Doprava a pronájem techniky</i>	-
	<i>Propagace</i>	1 000 Kč
	<i>Ostatní náklady</i>	1 000 Kč
	<i>Odměna organizátorům</i>	-
Náklady celkem		23 000 Kč
Poplatek za 1 účastníka		1 533 Kč

1.14 Odkazy, na kterých je program zveřejněn k volnému využití

Odkazy: <http://www.educatus.cz/prezentace-a-prace-s-informacemi/>

www.rvp.cz - bude vloženo po schválení vzdělávacího programu

Autorská díla vzniklá v rámci tohoto projektu IRDS jsou veřejnosti k dispozici pod licencí Creative Commons 4.0, ve variantě BY-SA, tedy: Uveďte původ–Zachovejte licenci, dostupná zde: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.cs>

Grafik bude ve všech materiálech používat toto logo:

Fotografie, které jsou součástí předkládaných materiálů a na kterých jsou vyobrazeni žáci, pedagogičtí pracovníci a další účastníci ověřování programu, jsou autorskými díly tvůrců programu a s ohledem na ochranu osobnosti účastníků programu, není možné je dále užít bez souhlasu tvůrců programu a zároveň bez souhlasu těchto vyobrazených účastníků programu. Jinými slovy se na ně nevztahuje shora uvedená licence Creative Commons 4.0, ve variantě BY-SA. Veškeré snímky žáků a spolupracujících odpovídají GDPR.

Veškeré materiály a informace použité pro tvorbu všech materiálů související s tímto programem jsou uvedené níže. Veškerý obrazový materiál a jednotlivé citace (plné i částečné) pro projekt poskytli autoři a tvůrci jednotlivých materiálů uvedených u jednotlivých výstupů a podléhají tak autorským právům.

Pokud není uvedeno jinak, jsou v celém programu včetně příloh použita díla autorského týmu (fotografie, obrázky, grafy, schémata apod.) a informace a obrazové materiály z volných databází jako pixabay apod.

Použité zdroje:

- Hospodářová, Ivana. Prezentační dovednosti. Praha, 2007. ISBN 978-80-903962-9-6.
- Klapetek, Milan. Komunikace, argumentace, rétorika, Grada Publishing 2008. ISBN 978-80-247-6719-2.
- Mikuláščík, Milan. Komunikační dovednosti v praxi. Grada Publishing 2010. ISBN 978-80-247-8070-2.
- Praško, Ján. Jak se zbavit napětí, úzkosti a stresu, Grada Publishing 2003. ISBN 8024701855.
- Praško, Ján.; Prašková, Hana. Proti stresu krok za krokem, Grada Publishing 2001, ISBN 8024700689.
- Konflikty [online] Gillernová, Ilona. Konflikty a jejich zvládání, in Aplikovaná sociální psychologie III. 2001 [8.11.2021], Dostupné z: <http://jaroslavbalvin.eu/wp-content/uploads/2014/10/Gillernova.pdf>
- Caponi, Věra. Sám sobě mluvčím, Grada Publishing, 1994. ISBN 80-7169-064-3.
- Langer, Antonín. Úspěch veřejné promluvy. Fortuna, 1993. ISBN 807168063x.
- Langr, Ladislav. Moderování, skripta VOŠ herecká, Praha 2005.
- Lewis, David. Tajná řeč těla, Hodego, Praha 1990. ISBN 8086663027.
- Měchurová, Albína. Jak dobře mluvit a jednat. VŠ J. A. Komenského, Praha 2002.
- Smejkal, Vladimír. Lexikon společenského chování. Grada Publishing, Praha 2002. ISBN 978-80-247-3649-5.

Špačková, Alena. Moderní rétorika v praxi. Grada Publishing, Praha 2006. ISBN 978-80-247-2965-7.

Wieke, Thomas. Rétorika v praxi, Rebo Productions, Čestlice 2005. ISBN 8072344188.

Buchtová, Božena. Rétorika. Praha, Grada 2009. ISBN 978-80-247-6924-0.

Doležal, Miroslav. Langr, Ladislav. Řeč - nástroj žurnalisty. Skripta UK Praha. 1990.

Hausenblas, Karel. Výstavba jazykových projevů a styl. Skripta FF UK Praha 1971.

Hubáček, Jaroslav. Jak mluvit a přednášet. Profil 1983.

Karešová, Alena. Kultura řeči. SPN 1982.

Kohout, Jaroslav. Rétorika. Managment Press, 1996. ISBN 8072610724.

Kolektiv. Mluvím, mluvíš, mluvíme. Horizont 1985.

Kraus, Jiří. Rétorika v evropské kultuře. Academia 1998. ISBN 80-200-0659-1.

Langr, Ladislav. Rétorika. Praha, Skripta VOŠ herecká 2003.

Mistrík, Jozef. Rétorika. SPN 1980.

Toman, Jiří. Jak dobře mluvit. Svoboda 1981. ISBN 25-051-81.

Styblík, Vlastimil a kol. Základní mluvnice českého jazyka. Praha SPN, 2004. ISBN 8072350188.

Špačková, Alena. Tréninky techniky řeči. Praha, Grada 2015. ISBN 978-80-247-5578-6.

Vrchotová, Jarmila. O kultuře mluveného projevu. Svoboda 1983.

Zeman, Jiří. Základy české ortoepie. Hradec Králové, Gaudeamus 2008. ISBN 978-80-7041-778-2

2 Podrobně rozpracovaný obsah programu

Dále uvádíme konkretizaci jednotlivých hodin programu a jejich podrobný obsah. Při ověření programu byly využívány připravené učební materiály: tři pracovní listy, dva pracovní sešity a manuál, tj. učebnice. Tyto materiály představují samotný podrobně rozpracovaný obsah programu. Předpokládá se, že i další příjemci – realizátoři programu budou při práci používat tyto připravené učební texty a materiály.

Samotný obsah programu je zpracován v přílohách s těmito názvy:

PRESENTACE a práce s informacemi O DIVADELNÍM UMĚNÍ

http://www.educatus.cz/wp-content/uploads/2021/01/8.4_Pracovni_sesit_01.pdf

PRESENTACE a práce s informacemi ZÁKLADY TECHNIKY MLUVENÉHO PROJEVU

http://www.educatus.cz/wp-content/uploads/2021/01/8.4_Pracovni_sesit_02.pdf

Pracovní sešit lze používat ve všech výukových hodinách. Zejména se hodí pro doplnění znalostí a zapojení studentů.

Odkaz na manuál (učebnici) s názvem Presentace a práce s informacemi:

http://www.educatus.cz/wp-content/uploads/2021/01/8.5_Manual.pdf

Manuál lze používat ve všech výukových hodinách, v rámci všech tematických bloků.

Všechny učební materiály, které jsou dostupné pod výše uvedenými odkazy, mohou být využívány nejenom dalšími příjemci programu v rámci jeho další realizace po ověření, ale rovněž jako doplňující učební texty ve společenskovědních předmětech na gymnáziích a středních odborných školách.

Odkaz na tři pracovní listy: PRESENTACE A PRÁCE S INFORMACEMI Etiketa, PRESENTACE A PRÁCE S INFORMACEMI Základy techniky mluveného projevu, PRESENTACE A PRÁCE S INFORMACEMI Rétorická cvičení,

http://www.educatus.cz/wp-content/uploads/2021/01/8.2_Pracovni_listy.pdf

Odkazy na všechny učební texty jsou také v části 4. Příloha č. 1 Soubor materiálů pro realizaci programu. V rámci podrobného popisu obsahu jednotlivých hodin tedy nebudeme odkazy na tyto materiály uvádět.

Kromě výše uvedených učebních materiálů byly pro ověření i další realizátory programu připravené prezentace jako výukové opory. Tyto prezentace jsou součástí Manuálu a celého programu.

2.1 Tematický blok č. 1 (Prezentace a práce s textem – úvodní hodina) ČVUT v Praze – 1 hodina (1x45 minut) – ověřováno 12. 02. 2020

Forma a bližší popis realizace

Realizace programu je založena na efektivním propojení teoretické výuky – výukových hodin a praktických dílen včetně samostatné práce studentů v hodinách – s prohlubováním a rozšiřováním vědomostí prostřednictvím získávání odborných zkušeností při exkurzích a dílnách. Východiskem teoretické výuky je správné vymezení klíčových pojmů: prezentace textu, rétorika, mluvený projev, práce s textem, grafické techniky, design, estetické hodnoty, odpovědnost, obhajitelnost vlastní práce.

Metody

V hodině je použita kombinace několika výukových metod: jsou to jak klasické metody, tak i metody aktivizující, diskusní a komplexní.

- Klasické metody: frontální výuka, vyprávění, monologická metoda, zápisy do sešitu.
- Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor a dialog, heuristické metody.
- Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, kritické myšlení.

Pomůcky

Tabule, křída, whiteboard, fixy, dataprojektor, PC, sešity, psací potřeby.

Podrobně rozpracovaný obsah

Představení celého projektu, kterého se studenti účastní – Informace pro rozvoj v demokratické společnosti – IRDS. Nástin postupu a struktura celého programu, seznámení s hlavním cílem programu. V průběhu této hodiny bude studentům předložen vstupní dotazník pro evaluaci, podle které se bude vyhodnocovat přínos programu. Studenti budou také formou diskuse dotazováni na téma vlastní zkušenosti s prezentacemi vlastních textů a rétorikou s mluveným projevem. Během úvodní hodiny bude také zařazena malá ukázka z jiných přednášek v podobě špatného příkladu a výtečného příkladu s ohledem na potřebu šíření informací v dané společnosti. Budou konfrontováni s pochopením textu a jejich různými druhy interpretace spolu s odpovědností za špatnou interpretaci a jejich šíření.

Odkaz na prezentaci Práce s informacemi, využívání různých databází – výukovou oporu k výuce v této hodině: <http://www.educatus.cz/prezentace-a-prace-s-informacemi/>

2.2 Tematický blok č. 2 (Sebepoznání) ČVUT v Praze – 1 hodiny (1x45 minut) – ověřováno 12. 02. 2020

1. hodina

Forma a bližší popis realizace

První vyučovací hodina je zahájena představením témat a cílů výuky. Studenti získají poznatky, které mohou přispět jako východisko uvažování o druhých lidech, o jejich způsobu jednání. V úvodní části jsou studentům formou přednášky a vysvětlování představeny jednotlivé složky osobnosti a jejich funkce. Jmenovitě jde o funkce poznávací, citové, motivační, volní.

Metody

V hodině je použita kombinace několika výukových metod: jsou to jak klasické metody, tak i metody aktivizující, diskusní a komplexní.

- Výuka je realizována kombinací klasických a aktivizujících metod.
- Klasické metody: : frontální výuka, přednáška a vysvětlování.
- Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor, skupinová práce.

Pomůcky

Tabule, křída, whiteboard, fixy, dataprojektor, PC, sešity, psací potřeby.

Podrobně rozpracovaný obsah

První hodina probíhá formou kombinace hromadné přednášky a řízené diskuse.

Doporučujeme pro diskusi o osobnosti člověka využít obrázku ledovce. Studenti se zapojují do diskuse o tom, co je z osobnosti člověka vidět a co zůstává skryto pod povrchem, na co usuzujeme pouze z chování člověka. Studenti si uvědomují, že účinné jednání s lidmi není nikdy možné bez znalosti toho, jaké jsou jejich vlastnosti a jak tyto vlastnosti ovlivňují jejich projevy navenek, jak je každý jedinečný. Se studenty diskutujeme o tom, jak je naše chování k druhým lidem ovlivňováno tím, jak druhého člověka vnímáme, co si o něm myslíme. Je docela možné, že první dojem nás natolik ovlivní, že o další komunikaci či vztah s tím člověkem nestojíme.

Vysvětlíme, jakých chyb se můžeme dopouštět při posuzování druhých lidí, otevřeme otázku předsudků a prvního dojmu. Zařadíme praktické cvičení:

Na příkladech ukážeme stereotypní představy o určitých sociálních či profesních skupinách. Ověříme si, nakolik jednotliví účastníci mají sklon používat předsudky při poznávání a posuzování druhých. Studenti pracují ve dvojicích nebo je rozdělíme do dvou skupin.

Pomůcky s předepsanými skupinami lidí: senioři, blondýny, sportovci

Rozdáme kartičky s vybranou skupinou, po jedné každému účastníkovi, každý má za úkol se zamyslet nad představami, které se k dané skupině vážou – tyto předsudky napíše na prázdnou kartičku, druhý ze dvojice se snaží naopak skupinu hájit – Otázky pro skupinovou diskusi: Jaké pocity jste měli, když jste obhajovali? Jaké pocity jste měli, když jste pomlouvali? Co vám dělalo větší problémy?

Ptáme se studentů, co pomáhá vytváření pozitivního dojmu. Vysvětlujeme, jak se projevuje schopnost empatie, vnímavost, sebedůvěra a sebeovládání.

OBSAH

- Osobnost člověka – co vnímáme, chyby
- Motivace – co nám přináší radost?
- Jak komunikujeme?
- Co je to konflikt?
- Řešení náročných situací – jak bojujeme proti stresu?
- Time management
- Osobní zkušenosti

OSOBNOST ČLOVĚKA

- Psychické vlastnosti osobnosti jsou relativně trvalé a pro danou osobnost charakteristické, ovlivňují prožívání, myšlení i jednání a na jejich základě lze často předpovídat, jak se člověk zachová či jak bude jednat.

Odkaz na prezentaci Informační zdroje. Možnosti a limity analýzy a zpracování informací – výukovou oporu k této hodině: <http://www.educatus.cz/prezentace-a-prace-s-informacemi/>

Do 2. hodiny výuky je zařazena sebediagnostika, která pomůže studentům k poznání a pochopení, jakým způsobem působí oni sami na druhé. Studenti se též seznámí s různými psychologickými metodami, je jim vysvětlen rozdíl mezi dotazníkem a testem

Studenti si vyplní a vyhodnotí Eysenckův dotazník osobnosti. Seznámí se s pojmem lži – skóre.
<http://www.psychotestyzdarma.cz/eysenckuv-test-temperamentu/>

Po vyplnění dotazníku studenti aktivně analyzují vlastnosti, které jsou spojeny s jednotlivými temperamentovými typy – společně vytvářejí shrnutí pozitivních a negativních vlastností a docházejí ke zjištění, že všechny typy temperamentu mají své kladné i záporné vlastnosti. Při jednání s druhými lidmi nám pomáhá, pokud víme, jak se jednotlivé typy odlišují a jak se to projevuje v jejich chování.

Cholerik

	Kladné vlastnosti	Záporné vlastnosti
Celková charakteristika	Síla a hloubka citových zážitků, síla reakcí, živost, vášnivost, oduševnělost, vnímavost, volní vypětí, zásadovost, výrazná řeč i mimika	Explozivní hněv, zvýšená citová dráždivost, nerovnoměrnost zážitků, nespokojenost, přílišná impulzivita, výbušnost, netrpělivost
Vlastnosti projevující se v učení, práci	Velká přesvědčenost, značná kvalita činnosti, rychlé pracovní tempo, rychlý přechod od jedné činnosti k druhé, iniciativa, podnikavost, samostatnost, důkladnost	Nerovnoměrnost v činnosti
Vlastnosti projevující se ve vztahu	Rychlé a energické jednání, sdílnost, úsilí po uplatnění v kolektivu	Nesmířlivost, nesnášenlivost, umíněnost, vzdorovitost, panovačnost, tvrdohlavost, tvrdost, agresivnost, citlivost, urážlivost, nestálost, impulsivnost, neukázněnost, nedostatek sebeovládání, neovladatelnost

Sangvinik

	Kladné vlastnosti	Záporné vlastnosti
Celková charakteristika	Optimismus, veselost, reaktivnost, živost, vnímavost, všímavost, přizpůsobivost, snadnost v překonávání obtíží, iniciativa, podnikavost, pohotovost, pohyblivost, výřečnost	Mělkost citových zážitků, lehkomyšlnost, nerozvážnost, přehnaná odvaha, nesoustředěnost, nestálost, labilita, sklon k rozptylování
Vlastnosti projevující se v učení, práci	Stálá aktivita, značná přesvědčenost, schopnost konat několik různých činností současně, pestrost činností a zájmů, rychlé tempo činnosti, rychlý přechod od jedné činnosti k druhé, značná síla reakcí, rozhodnost, pružnost činnosti	Povrchnost, nedůkladnost, nestálost, rychlé ochabnutí, nadšení, bezmyšlenkovitost
Vlastnosti projevující se ve vztahu	Sdílnost, otevřenost, schopnost podřídit se, bezkonfliktnost, smířlivost, ústupnost, ukázněnost, kolektivnost, družnost, společenskost, smělá vystupování žádná tréma	Přílišná sdílnost, až žvanivost, ovlivnitelnost, nestálé chování, malá sebekritičnost, sebeuspokojení, teatrálnost (přehánění vnějších projevů)

Flegmatik

	Kladné vlastnosti	Záporné vlastnosti
Celková charakteristika	Vyrovnanost, spokojenost, duševní klid, chladnokrevnost, trpělivost, neunáhlenost, rozvážnost, vytrvalost	Nedostatek vášně, lhostejnost, slabost citů, nevýraznost citů, suchopárnost, nevšímavost, bezzájmovost, apatie, fatalismus, nepružnost, pomalost, pohodlnost, pasivita, neiniciativnost, těžkopádnost, váhavost, nerozhodnost, řeč pomalá a nevýrazná, málomluvnost
Vlastnosti projevující se v učení, práci	Může vykonávat dlouhotrvající tělesné a duševní práce, vytrvalost, rovnoměrnost činnosti	Nedostatek pracovního nadšení, neiniciativnost, malá aktivita, pasivita, nedostatek zájmů, nepružnost, stereotypnost činností, šablonovitost, pomalé tempo činnosti, pomalý přechod od jedné činnosti k druhé, sklon k zanedbávání povinností, nepřesnost, nepořádnost
Vlastnosti projevující se ve vztahu	Samostatnost, neovlivnitelnost, snášenlivost, ústupnost, přizpůsobivost, družnost, dobromyslnost, rovnoměrnost a stálost chování, obliba ustáleného denního pořádku, pevné sebeovládání, ukázněnost	Malá přizpůsobivost, uzavřenost, malá sdílnost, nespolečenská, ústupnost, kompromisnost, pomalé zbavování se špatných vlastností, návyků, konzervatismus

Melancholik

	Kladné vlastnosti	Záporné vlastnosti
Celková charakteristika	Vyrovnanost, spokojenost, duševní klid, chladnokrevnost, trpělivost, neunáhlenost, rozvážnost, vytrvalost	Nedostatek vášně, lhostejnost, slabost citů, nevýraznost citů, suchopárnost, nevšímavost, bezzájmovost, apatie, fatalismus, nepružnost, pomalost, pohodlnost, pasivita, neiniciativnost, těžkopádnost, váhavost, nerozhodnost, řeč pomalá a nevýrazná, málomluvnost
Vlastnosti projevující se v učení, práci	Může vykonávat dlouhotrvající tělesné a duševní práce, vytrvalost, rovnoměrnost činnosti	Nedostatek pracovního nadšení, neiniciativnost, malá aktivita, pasivita, nedostatek zájmů, nepružnost, stereotypnost činností, šablonovitost, pomalé tempo činnosti, pomalý přechod od jedné činnosti k druhé, sklon k zanedbávání povinností, nepřesnost, nepořádnost
Vlastnosti projevující se ve vztahu	Samostatnost, neovlivnitelnost, snášenlivost, ústupnost, přizpůsobivost a schopnost přizpůsobit se požadavkům kolektivu, družnost, dobromyslnost,	Malá přizpůsobivost, uzavřenost, malá sdílnost, nespolečenská, ústupnost, kompromisnost, pomalé zbavování se špatných vlastností a návyků, konzervatismus

	rovnoměrnost a stálost chování, oblíba ustáleného denního pořádku, pevné sebeovládání, ukázněnost	
--	---	--

Odkaz na prezentaci Informační zdroje. Možnosti a limity analýzy a zpracování informací – výukovou oporu k této hodině: <http://www.educatus.cz/prezentace-a-prace-s-informacemi/>

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

2.3 Tematický blok č. 3 (Motivace) ČVUT v Praze – 1 hodiny (1x45 minut) – ověřováno 12. 02. 2020

1. hodina

Forma a bližší popis realizace

Tato hodina je věnována získání porozumění, co motivuje nás samé a také jiné lidi, jakým způsobem je možné na motivovanosti, která ovlivňuje dosahování našich cílů, pracovat. Realizuje se formou kombinace hromadné přednášky a diskuse.

Metody

- Výuka je realizována kombinací klasických a aktivizujících metod.
- Klasické metody: : frontální výuka, přednáška a vysvětlování.
- Metoda aktivizující, diskusní: řízený rozhovor.

Pomůcky

Tabule, křída, whiteboard, fixy, dataprojektor, PC, sešity, psací potřeby.

Podrobně rozpracovaný obsah

Na téma motivace existuje celá řada teorií. Studentům jsou v úvodu hodiny formou přednášky a vysvětlování představeny dvě nejvíce uváděné teorie: teorie potřeb A. H. Maslowova a motivačně – hygienická teorie F. Herzberga. Člověk je ochoten vyvinout určitou aktivitu proto, aby alespoň zčásti uspokojil určitou potřebu, ve které cítí nedostatek. Podle Maslowa má člověk pět základních potřeb, které jsou stupňovitě poskládány. Pakliže dosáhne jedné úrovně potřeb, teprve potom usiluje o dosažení potřeb vyššího řádu. Všechny stupně jsou pro člověka důležité, ale míra jejich naléhavosti je pro každého různá a jejich motivační vliv závisí na mnoha dalších okolnostech, např. na vyspělosti člověka, na společenské prestiži, na charakteru práce, kterou vykonává. Studenti diskutují nad různými motivy jednání člověka, jsou vedeni k zamyšlení nad skutečností, že lidé mohou skutečné pohnutky, ať už vědomě či nevědomě, také zastírat.

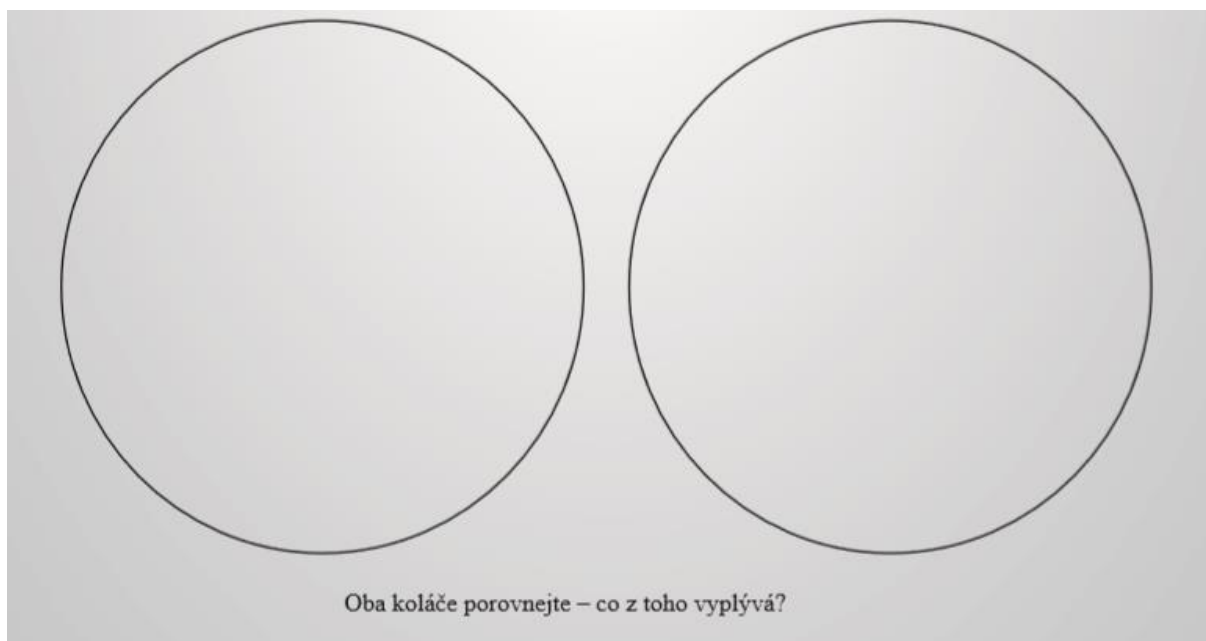
Motivačně – hygienická teorie F. Herzberga je jinak nazývána „dvoufaktorová analýza“, a to proto, že zde vystupují dvě skupiny faktorů – hygienické faktory, tzv. uspokojovače (sport, dovolená, mzda atd.), a motivátory (možnost růstu, výkon, uznání atd.).

MOTIVACE

Součástí výuky je praktické cvičení s projektivní technikou Koláč radosti – Čím trávím čas. (viz Pracovní listy). Studenti porovnávají v dvojčlenných týmech svá zjištění a diskutují na základě projektivní techniky, co jim přináší v životě radost a spokojenost, kolik času se tomu věnují. Porovnávají, zda to, co jim v životě přináší radost a zda je to také součástí jejich osobních cílů. Diskutují o tom, proč je to důležité. Se studenty vedeme rozhovor o tom, co může být příčinou toho, že člověk svých cílů nedosáhne. Bavíme se o významu vize (vzdáleného cíle, kam směřujeme), a zároveň menších cílů, které jsou rozpracovány do dílčích úkolů.

2.4 Tematický blok č. 4 (Jan zvládat stres) Praha – ČVUT – 2 hodiny (2x45 minut) – ověřováno 12. 04. 2019

1. hodina

Forma a bližší popis realizace

V této přednášce studenti získají poznatky, jaké jsou příčiny stresu, fyzické a duševní příznaky, jaké jsou rizikové faktory a jak určit svoji míru stresu. Otázky pro studenty k zamyšlení jsou: I když je to tak častý problém, proč myslíte, že lidé své varovné příznaky přehlížejí? Proč často lidé raději navštíví praktického lékaře než psychologa nebo psychoterapeuta?

Metody

Výuka je realizována kombinací klasických, aktivizujících a komplexních metod.

- Klasické metody: frontální výuka, přednáška a vysvětlování.
- Metoda aktivizujících, diskusí: řízený rozhovor, škála stresu

Pomůcky

Tabule, křída, whiteboard, fixy, dataprojektor, PC, sešity, psací potřeby.

Podrobně rozpracovaný obsah

Během prvního setkání se studenti seznámí se základními principy tvorby vícestránkových tiskovin. Úvodní přednáška je provedena typickými příklady publikací, přičemž se dozvědí, jaká specifika se pojí s jednotlivými typy tiskovin. Seznámí se především s nejčastějšími druhy publikací, jako jsou knihy, brožury, časopisy nebo noviny. Přestože některé typy tiskovin zanikají, snižují se náklady novin a časopisů, objevují se elektronické formy publikací, stále vznikají nové projekty v tištěné podobě. V této hodině studenti pracují s pracovním sešitem č. 2 a s pracovním listem č. 3 – Písmo a typografie. Studenti pak samostatně anebo ve skupinách řeší úkoly z pracovního listu a úkoly z pracovního sešitu dle pokynů lektora. Závěr hodiny je věnován kontrole úkolů.

Studenti ve dvojicích diskutují nad událostmi, které na ně měly v posledním roce dopad. Vliv životních událostí se v průběhu roku sčítá. Dokonce i velmi radostné události jsou prožívány jako stresor a jejich vliv se sčítá s vlivem negativních událostí. Řada autorů se na základě výzkumů snažila přičíst jednotlivým událostem určité indexy v závažnosti – body. Podle Holmese a Raheho je hranicí pro zdravé žití 250 bodů. Tuto tabulku mají při cvičení k dispozici.

Tabulka stresových životních událostí

Událost	Body
☐ Úmrtí partnera – partnerky	100
☐ Rozvod	73
☐ Rozvrat manželství	65
☐ Uvěznění	63
☐ Úmrtí blízkého člena rodiny	63
☐ Úraz nebo vážné onemocnění	53
☐ Sňatek	50
☐ Ztráta zaměstnání	47
☐ Usmíření a přebudování manželství	45
☐ Odchod do důchodu	45
☐ Změna zdravotního stavu člena rodiny	44

☐ Těhotenství	40
☐ Sexuální obtíže	39
☐ Přírůstek nového člena rodiny	39
☐ Změna zaměstnání	39
☐ Změna finančního stavu	38
☐ Úmrtí blízkého přítele	37
☐ Přecházení na jinou práci	36
☐ Závažné neshody s partnerem	35
☐ Půjčka vyšší než průměrný roční plat	31
☐ Splatnost půjčky	30
☐ Změna odpovědnosti v zaměstnání	29
☐ Syn nebo dcera opouští domov	29
☐ Konflikty s tchánem/tchyní/zetěm/snachou	29
☐ Mimořádný osobní čin nebo výkon	28
☐ Manžel-manželka nastupuje či končí zaměstnání	26
☐ Vstup do školy nebo její ukončení	26
☐ Změna životních podmínek	25
☐ Změna životních zvyklostí	24
☐ Problémy a konflikty se šéfem	23
☐ Změna pracovní doby nebo pracovních podmínek	20
☐ Změna bydliště	20
☐ Změna školy	20
☐ Změna rekreačních aktivit	19
☐ Změna církve nebo politické strany	19
☐ Změna sociálních aktivit	18
☐ Půjčka menší než průměrný roční plat	17
☐ Změna spánkových zvyklostí a režimu	16
☐ Změny v širší rodině (úmrtí, sňatky)	15
☐ Změny stravovacích vlastností	15
☐ Dovolená	13
☐ Vánoce	12
☐ Přestupek a jeho projednání	11

Odkaz na prezentaci Informační zdroje. Možnosti a limity analýzy a zpracování informací – výukovou oporu k této hodině: <http://www.educatus.cz/prezentace-a-prace-s-informacemi/>

2. hodina

Forma a bližší popis realizace

V této přednášce studenti získají poznatky, jaké jsou příčiny stresu, fyzické a duševní příznaky, jaké jsou rizikové faktory a jak určit svoji míru stresu. Otázky pro studenty k zamyšlení jsou: I když je to tak častý problém, proč myslíte, že lidé své varovné příznaky přehlížejí? Proč často lidé raději navštíví praktického lékaře než psychologa nebo psychoterapeuta?

Metody

Výuka je realizována kombinací klasických, aktivizujících a komplexních metod.

- Klasické metody: frontální výuka, přednáška a vysvětlování.
- Metoda aktivizujících, diskusí: řízený rozhovor, škála stresu

Pomůcky

Tabule, křída, whiteboard, fixy, dataprojektor, PC, sešity, psací potřeby.

Podrobně rozpracovaný obsah

Významnou součástí šesté hodiny jsou praktická cvičení pro snížení stresu. Studenti získají i praktický návod, jak relaxovat a pracovat se svou energií, jak se vyrovnat se změnami i jak pracovat se svým časovým rozvrhem.

Výuka je zahájena krátkým dechovým cvičením, zároveň se vyučující ptá, kde studenti v těle mohou cítit stres a jak se naučit zaměřit na tuto část těla, abychom ji uvolnili.

Dalším praktickým cvičením je kresba stromu, jako větve jsou znázorněny stresory, jako kořeny zdroje, ze kterých studenti mohou brát energii. Diskuse může být vedena o tom, zda je možné, že některé

položky můžeme vidět zároveň ve stresorech i ve zdrojích energie, zda záleží na kvantitě kořenů, zda jich nutně musí být více, či je to i o kvalitě a síle našich zdrojů, jak na nich můžeme pracovat a rozvíjet je.

Cílem této části výuky je také, aby si studenti uvědomili, jak je důležité při obdržení jakéhokoliv úkolu si ujasnit priority toho, co nás čeká, možnosti, cíle, odpovědnost a podle toho splnění naplánovat.

The image shows a presentation slide titled "TIME MANAGEMENT". The slide has a light gray background with a red horizontal line. Below the title, there is a list of bullet points in Czech. The bottom of the slide features a wooden floor texture.

TIME MANAGEMENT

- Stanovte si priority, hlavní a dílčí cíle
- Rozdělte jednotlivé úkoly podle důležitosti:
 - **Naléhavé a důležité** – termínované úkoly, schůzky, krizové situace, některé telefonáty a e-maily
 - **Nenaléhavé a důležité** – kvalitní odpočinek, nové podněty, společenské události, studium, rodina
 - **Naléhavé a nedůležité** – neefektivní setkání, některé telefonáty, nedůležité a pracovní úkoly
 - **Nenaléhavé a nedůležité** – lelkování, nekvalitní odpočinek
- Při efektivním plánování by úkoly prvního typu měly tvořit 15 % naší činnosti, úkoly druhého typu 20 % a třetího typu 65 %. Vše ale závisí na konkrétním jedinci a jeho hodnotovém žebříčku. Čtvrtý typ úkolů bychom se samozřejmě měli snažit z našich činností zcela vyřadit.
- Kontrolujte dosažení cíle

Důležité je upozornit také studenty na vytvoření vlastního sebeodměňujícího programu. Aby člověk překonal své úzkosti, kontroloval svoje chování, motivoval se k dosažení vlastních cílů, je důležité nebýt výrazně závislý na odměnách a povzbuzeních okolí. Naše emoční stavy pak kontrolují lidé kolem nás. Proto je potřeba se soustředit hlavně na sebeodměňování, nikoliv sebetrestání. Odměny jsou ve výchově vždy účinnější než tresty.

Vše, co se povede, si zaslouží odměnu. Je dobré si odměnu naplánovat dopředu, pomáhá to věci zvládat snadněji.

Studenti si vytvoří seznam všech potenciálních odměn (měly by být snadno dosažitelné po splnění úkolu a mít různé velikosti, přinášet potěšení).

V závěru hodiny si studenti vyzkouší vybrané autorelaxační metody (trubka, drožkař).

Cvič. TRUBKA – výhodou této biostimulační techniky je, že není nutné se nijak ji učit, trénovat. Jedinou podmínkou je být spontánní a zbavit se sebekontroly a předsudků. Principem je, že přes svaly uklidníme i psychiku. Vhodné pro temperamentní osoby. Pro rychlé uvolnění. Instrukce: Představte si, že jste trubka. Jste trubka, která je velmi zanesená, např. od sazí. Vyklepejte ze sebe vše přebytečné, zbytečné. Stojíte, máte zavřené oči a celé tělo vyklepává „saze“.

Odkaz na prezentaci Informační zdroje. Možnosti a limity analýzy a zpracování informací – výukovou oporu k této hodině:

<http://www.educatus.cz/prezentace-a-prace-s-informacemi/>

2.5 Tematický blok č. 5 (Konflikty) Praha – ČVUT – 2 hodiny (2x45 minut) – ověřováno 12. 02. 2020

1. hodina

Forma a bližší popis realizace

Cílem této části výuky je hlubší porozumění tomu, co se děje v mezilidských vztazích, jak se rodí vzájemná důvěra, jak se tvořivě řeší mezilidské konflikty, jak se posiluje přátelství a spolupráce. Studenti nejprve získají vhled do konfliktních situací. Díky porozumění příčinám si mohou lépe osvojit dovednosti, jak konflikty zvládnout, řešit, ovládat i jim předcházet.

Konflikt je střetnutím protichůdných sil na cestě k cíli. Intrapersonální konflikty se odehrávají v psychice, uvnitř jednotlivce. Interpersonální konflikty probíhají mezi dvěma nebo více jedinci.

Metody

Výuka je realizována kombinací klasických, aktivizujících a komplexních metod.

- Klasické metody: frontální výuka, přednáška a vysvětlování.
- Metoda aktivizující, diskusní: řízený rozhovor, škála stresu

Pomůcky

Tabule, křída, whiteboard, fixy, dataprojektor, PC, sešity, psací potřeby.

Podrobně rozpracovaný obsah

Základním kamenem pro řešení konfliktu je jeho pochopení. Konflikt si musíme probrat a odpovědět si na určité otázky, které nám k pochopení můžou pomoci. Nejprve si musíme uvědomit, o co v konfliktu opravdu jde. Jak se aktéři chovali? Jaký problém má každý z aktérů? Jak se cítí? Jaký je rozdíl mezi stranami konfliktu, v čem spočívá jejich problém? Existuje opravdu jen jedno řešení konfliktu? Jaké jsou alternativy? Velmi často hrají roli emoce, které konflikty rozdmýchávají.

Konfliktní situace můžeme předvídat, v takovém případě je vhodné si připravit plán s klíčovými body.

CO JE TO KONFLIKT?

- Střet protichůdných zájmů, názorů, cílů,...
- Může mít však i pozitivní funkci:
 - Zdroj informací
 - Stimulaci zájmu
 - Uvolňuje napětí
 - Ověřuje a přehodnocuje vztahy

JAKÉ FAKTORY MOHOU OVLIVNIT PRŮBĚH KONFLIKTU ??

- Osobnost člověka
- Dlouhotrvající neshody
- Strach, frustrace, emoce,...

CÍLE VYJEDNÁVÁNÍ

- Úspěšně vyřešený konflikt
- Shoda obou stran
- Maximální zisk

PRAKTCKÉ RADY K ŘEŠENÍ KONFLIKTU

- Buďme konkrétní při hovoru
- Ke stížnosti vznést i žádost o přiměřenou změnu
- Uspořádat si myšlenky předem – dřív než je vyslovíme
- Poskytujte a vyžadujte zpětnou vazbu
- Mějme na mysli, že se chceme dohodnout

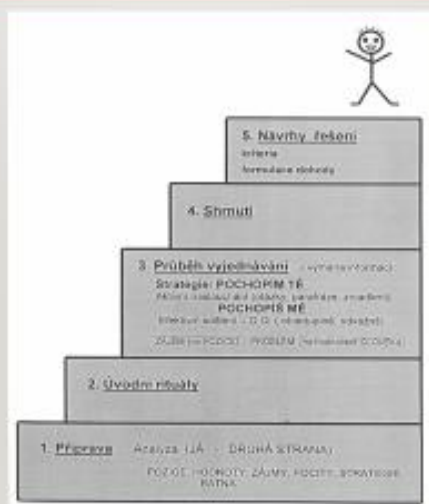

ZPŮSOBY ŘEŠENÍ KONFLIKTU

- Zájem se domluvit/výsledek je mi jedno -> vycouvat
- Určení priority: co je důležitější?
 - Vztah
 - Výsledek

Vyjdu druhému vstříc/ čekám ústupek druhé strany
- Strana, které záleží na výsledku, může být agresivní
- Dobrých výsledků dosáhneme vyjednáváním a spoluprací, což obnáší komunikaci, naslouchání a ochotu

KROKY ŘEŠENÍ KONFLIKTU

2. hodina

Forma a bližší popis realizace

Cílem této části výuky je hlubší porozumění tomu, co se děje v mezilidských vztazích, jak se rodí vzájemná důvěra, jak se tvořivě řeší mezilidské konflikty, jak se posiluje přátelství a spolupráce. Studenti nejprve získají vhled do konfliktních situací. Díky porozumění příčinám si mohou lépe osvojit dovednosti, jak konflikty zvládnout, řešit, ovládat i jim předcházet.

Konflikt je střetnutím protichůdných sil na cestě k cíli. Intrapersonální konflikty se odehrávají v psychice, uvnitř jednotlivce. Interpersonální konflikty probíhají mezi dvěma nebo více jedinci.

Metody

Výuka je realizována kombinací klasických, aktivizujících a komplexních metod.

- Klasické metody: frontální výuka, přednáška a vysvětlování.
- Metoda aktivizujících, diskusní: řízený rozhovor, škála stresu

Pomůcky

Tabule, křída, whiteboard, fixy, dataprojektor, PC, sešity, psací potřeby.

Podrobně rozpracovaný obsah

Studenti na svých vlastních příkladech ukazují skutečnost, že kdykoli se sejdou dvě nebo více stran a každá má jiný názor, potřebu či předmět jednání, dochází k vyjednávání. Vyjednáváme doma, když potřebujeme své rodiče nebo partnery o něčem přesvědčit, dostat je na svoji stranu, vyjednáváme na úřadech, v obchodě.

Velmi názorně a symbolicky ukazuje různé možnosti zvládání mezilidských konfliktů dotazník dr. Ilony Gillernové, která vyčlenila pět stylů zvládání konfliktů, a to podle míry orientace na sebe a na svůj výkon a podle orientace na druhé a na vztahy s nimi. Studenti na základě této diagnostické metody mají možnost zjistit, jaký styl řešení konfliktu nejčastěji využívají – následuje diskuse na téma využívání v různých situacích různých stylů.

Tvrdý, soupeřivý přístup je použitelný tam, kde je potřeba dosáhnout jednorázové dohody, kde nezáleží na dlouhodobých vztazích. Měkčí, kooperativní přístup je užitečný tam, kde jde o hlubší citový vztah, kde jde o dlouhodobější spolupráci.

DOTAZNÍK

Představte si, že jste v situaci, v níž musíte řešit určitý problém, a současně zjistíte, že se Vaše představa liší od toho, co by chtěl Váš partner v daném problému. Jak na takovou situaci obvykle reagujete?

Z každé dvojice uveďte na záznamovém listu tu variantu A nebo B, která lépe charakterizuje Váš obvyklý způsob chování. Může se stát, že ani jedna z nabídnutých variant není pro Vaše chování typická, v takovém případě Vás prosíme, abyste vybral/a tu variantu, která by byla pravděpodobnější.

Instrukce: nejprve zakroužkujte písmeno vybrané varianty odpovědi „A“ nebo „B“ ve sloupcích vlevo. Pak teprve pro vyhodnocení přeneste své odpovědi (opět zakroužkováním varianty A nebo B) do sloupců označených čísly 1 až 5. V posledním řádku CELKEM uveďte celkový počet zakroužkovaných odpovědí v daném sloupci.

	varianta A	varianta B
1.	Jsou období, kdy odpovědnost za řešení problémů ponechávám jiným.	Při řešení problému zdůrazňuji spíše to, na čem se shodujeme, než v čem se lišíme.
2.	Snažím se najít kompromisní řešení.	Snažím se zabývat jak mými vlastními problémy, tak i problémy druhých lidí.
3.	Při sledování svých cílů jsem obvykle neústupný/á.	Pokouším se uklidnit jiné a snažím se přitom, aby nedošlo k narušení vzájemných vztahů.
4.	Snažím se najít kompromisní řešení.	Někdy ustoupím jinému člověku
5.	Důsledně vyhledávám a vyžaduji při řešení problému pomoc druhých lidí.	Snažím se vyhnout všem zbytečným sporům a stresům
6.	Snažím se vyhýbat mně nepříjemným záležitostem.	Snažím se prosadit svou.
7.	Snažím se odložit problém na tak dlouho, abych získal/a čas na jeho promyšlení.	Dokážu se vzdát některých věcí výměnou za jiné.
8.	Při sledování svých cílů jsem obvykle neústupný/á.	Snažím se ihned veřejně ventilovat všechny otázky a problémy.
9.	Cítím, že ne vždy stojí rozdíl za to, abych se jimi trápil/a.	Snažím se prosadit svou
10.	Při sledování svých cílů jsem obvykle neústupný/á.	Snažím se najít kompromisní řešení.
11.	Snažím se ihned veřejně ventilovat všechny otázky a problémy.	Pokouším se uklidnit jiné a snažím se přitom, aby nedošlo k narušení vzájemných vztahů.
12.	Někdy zaujímám stanoviska, která by mohla vyvolat kontroverzi.	Nechám partnera, aby si prosadil v určitých otázkách svou, mám-li na oplátku já možnost prosadit své názory jinde.
13.	Navrhuji střední cestu.	Naléhám na uplatnění svých argumentů.
14.	Sdělím partnerovi své názory a požádám ho, aby mi sdělil své.	Snažím se partnerovi ukázat logiku a výhody mého postoje.
15.	Pokouším se uklidnit jiné a snažím se přitom, aby nedošlo k narušení vzájemných vztahů.	Snažím se to dělat proto, abych se vyhnul/a zbytečným sporům a stresům.
16.	Snažím se, abych se druhého nějak nedotkl/a.	Snažím se toho druhého přesvědčit o kladech mého přístupu.
17.	Při sledování svých cílů jsem obvykle neústupný/á.	Snažím se vyhnout všem zbytečným sporům a stresům.
18.	Jestliže to tomu druhému udělá dobře, je docela možné, že ho nechám, aby si prosazoval své názory.	Nechám partnera, aby si prosadil v určitých otázkách svou, mám-li na oplátku možnost já prosadit své názory v jiných otázkách.
19.	Snažím se ihned veřejně ventilovat všechny otázky a problémy.	Snažím se odložit problém na tak dlouho, abych získal/a čas na jeho promyšlení.

20	Snažím se ihned o seznámení s našimi rozdílnými stanovisky na řešení problému.	Snažím se nalézt takové řešení, které by nám oběma přinášelo spravedlivou kombinaci zisků a ztrát.
21	Když se připravuji na jednání, snažím se přihlížet k přáním ostatních.	Jsem přívržencem toho, aby se o problému vždy diskutovalo.
22	Snažím se najít takové řešení, které by bylo na půl cesty mezi jeho a mými představami o řešení problému.	Uplatňuji svá přání.
23	Velmi často se při řešení problému snažím o to, aby byla uspokojena všechna přání.	Jsou období, kdy odpovědnost za řešení problému přenechávám jiným.
24	Zdá-li se někomu, že jeho návrh je důležitý, pokusil/a bych se, aby jeho přání bylo splněno.	Snažím se přesvědčit partnera, aby se spokojil s kompromisem.
25	Snažím se mu ukázat logiku a výhody mého přístupu.	Když se připravuji na jednání, snažím se přihlížet k přáním ostatních.
26	Navrhuji střední cestu.	Velmi často se při řešení problému snažím o to, aby byla uspokojena všechna přání.
27	Někdy zaujímám stanoviska, o nichž vím, že by mohla vyvolat kontroverzi.	Jestliže to tomu druhému udělá dobře, je docela možné, že ho nechám, aby si prosazovat své názory.
28	Při sledování svých cílů jsem obvykle neústupný/á.	Když vypracovávám nějaké řešení, tak se obvykle obracím na druhé s prosbou o pomoc.
29	Navrhuji střední cestu.	Cítím, že ne vždy rozdíly stojí za to, abych se jimi trápil/a.
30	Snažím se, abych se druhého nějak nedotkl/a.	Vždy se podělím o problém s ostatními tak, abychom na něm mohli pracovat společně.

Autorka dotazníku připodobňuje způsob chování typickým zvířecím představitelům, což pomáhá vytvořit konkrétní představu.

Úniková želva

Prvním stylem je tzv. úniková želva. Její typické chování je takové, že se před konflikty skrývá, vyhýbá se jim a raději se vzdá svých cílů, než aby došlo ke sporu. Tento styl je vhodné využít v případě, kdy máme důležitější věci na starosti než se zabývat konfliktem, který se nám jeví jako nepodstatný. Také ho můžeme užít, pokud si myslíme, že by někdo jiný spor vyřešil lépe nebo v případě, kdy není šance, že bychom spor vyhráli.

Soupeřivý žralok

Žralok se snaží přesvědčit ostatní o své pravdě za každou cenu. Nestará se o druhé, prioritou jsou jeho zájmy, ne vztahy s ostatními. Používá zastrašování a napadání. Tento styl se doporučuje použít, pokud je zapotřebí rychlé rozhodnutí, v případě zavedení nepopulárních opatření nebo když druzí také nehrají férově.

Přizpůsobivý medvídek

Medvídek dbá na vztahy s ostatními i za cenu vlastních cílů. Chce být oblíbený v kolektivu a raději se vzdá vlastních cílů a předejde konfliktu, jen aby nenarušil vztahy mezi ostatními. Chce, aby ho měli všichni rádi. Přizpůsobivý styl je vhodné použít v případě, zjistíme-li, že jsme se mýlili, je zapotřebí

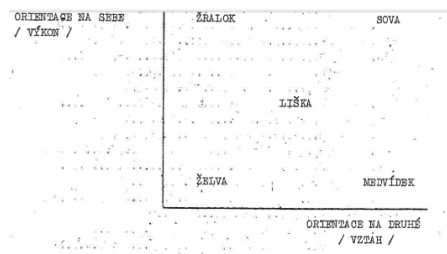
udržet harmonii v kolektivu nebo chceme-li si vybudovat obraz „slušného a hodného“, který později můžeme využít.

Kompromisní liška

Typická liška se zajímá o své cíle i o vztahy s ostatními. Snaží se vždy najít kompromisní řešení, kdy se každý něčeho vzdá a každý něco získá. Vhodné je užití v situaci, kdy jsou účastníci ve stejné pozici a mají vzájemně se vylučující názory, při dočasném řešení velmi složité situace nebo v případě nutnosti rychlého řešení.

Integrační sova

Sova si velice zakládá na svých cílech ale i vztazích. Hledá řešení, kdy budou splněny cíle její i ostatních. Chce diskusi a spokojenost všech zúčastněných i jí samotné a nulové negativní pocity. Konflikt je podle ní způsob, jak zlepšit vztahy a snížit napětí. Užití tento styl můžeme v případě, kdy jsou cíle účastníků tak důležité, že není vhodný kompromis nebo v případě, že chceme řešení, které bude dlouhodobé, nebo chceme sloučit názory obou stran.

Odkaz na prezentaci – výukovou oporu k této hodině: <http://www.educatus.cz/prezentace-a-prace-s-informacemi/>

2.6 Tematický blok č. 6 (Efektivní komunikace) Praha – ČVUT – 2 hodiny (5x45 minut) – ověřováno 12. 02. 2020

1. hodina

Forma a bližší popis realizace

Základním cílem v této části je porozumět problematice komunikace, zdokonalení schopnosti a dovedností praktické komunikace. Přestože používáme jako hlavní komunikační médium jazyk, studenti si na praktických příkladech uvědomí význam neverbální komunikace a také to, že základem každé komunikace je vytvoření vztahu. Součástí výuky bude i analýza příčin a problémů nesprávné komunikace. Formou tréninku si studenti osvojí dovednosti, jak správně přijímat a poskytovat kritiku i chválu. Zároveň diskutujeme se studenty i o tom, že s lidmi, kteří mají různé vlastnosti (např. temperament), musíme komunikovat odlišně.

Metody

Výuka je realizována kombinací klasických, aktivizujících a komplexních metod.

- Klasické metody: frontální výuka, přednáška a vysvětlování.
- Metoda aktivizujících, diskusí: řízený rozhovor, škála stresu

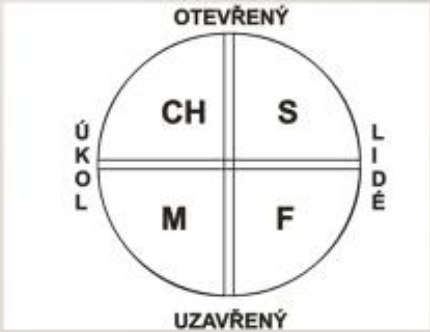
Pomůcky

Tabule, křída, whiteboard, fixy, dataprojektor, PC, sešity, psací potřeby.

Podrobně rozpracovaný obsah

ZÁSADY KOMUNIKACE I

- Komunikujte na hřišti toho druhého
- Muž/žena
- Povahy
- CH – moc, hned, podle něj
- S – příběh, legrace
- M – čísla, tabulky, grafy
- F – Klid :D

ZÁSADY KOMUNIKACE II

- Lidem je jedno co víte, dokud nevědí jak moc se o ně zajímáte
- Jak se máte?
- Ptát se zpátky, abych pochopil problém
- Proč?
- Pochopit očekávání
- Říkat pravdu
- Metoda WIN/WIN

Odkaz na prezentaci – výukovou oporu k této hodině: <http://www.educatus.cz/prezentace-a-prace-s-informacemi/>

2. hodina

Forma a bližší popis realizace

Základním cílem v této části je porozumět problematice komunikace, zdokonalení schopnosti a dovedností praktické komunikace. Přestože používáme jako hlavní komunikační médium jazyk, studenti si na praktických příkladech uvědomí význam neverbální komunikace a také to, že základem každé komunikace je vytvoření vztahu. Součástí výuky bude i analýza příčin a problémů nesprávné komunikace. Formou tréninku si studenti osvojí dovednosti, jak správně přijímat a poskytovat kritiku i chválu. Zároveň diskutujeme se studenty i o tom, že s lidmi, kteří mají různé vlastnosti (např. temperament), musíme komunikovat odlišně.

Metody

Výuka je realizována kombinací klasických, aktivizujících a komplexních metod.

- Klasické metody: frontální výuka, přednáška a vysvětlování.
- Metoda aktivizujících, diskusí: řízený rozhovor, škála stresu

Pomůcky

Tabule, křída, whiteboard, fixy, dataprojektor, PC, sešity, psací potřeby.

Podrobně rozpracovaný obsah

V každé situaci je vhodný jiný typ chování a jiný způsob komunikace – studenti získají poznatky a při praktických cvičeních si vyzkouší různé vztahové strategie a taktiky. (asertivita, manipulace, agrese, pasivita). Ke správné komunikaci a dobrým mezilidským vztahům totiž nevede jenom jediná cesta. Vždy záleží na kontextu celé situace (s kým mluvíte, o čem, za jakých okolností).

Podle situace pak volíme adekvátní styl jednání: asertivita, pasivita, agresivita, manipulace.

Studenti se seznámí se znaky typickými pro jednotlivé styly a následně se je při praktických cvičení naučí rozpoznávat.

Asertivní chování: aktivní komunikace (rychlá reakce a podněty), pozitivní postoj, snaha o dosažení dohody, vyslechnutí názoru protistrany, respekt k protistraně, vyslechnutí názoru protistrany, pochopení situace protistrany, vyjádření vlastních požadavků.

Pasivní chování: mučednický postoj, sebelítost, ochablost, nedostatek nápadů, naříkání, má tendenci omlouvat se, vysvětlovat, někdy je nepřiměřeně snaživý (pasivita je příznačná pro osoby s nízký sebevědomím)

Agresivní chování: nadávky, přerušování druhé osoby, zdůrazňování vlastního JÁ, nechť naslouchat, vlastní nezdary a nedostatky si není schopen přiznat, nedbá na práva ostatních, ponižuje, sarkasmus, moralizování

Manipulativní chování: vytváření neklidné atmosféry, jízlivost, citové vydírání, rozpornost a pokrytectví

Při praktickém cvičení se ve skupinkách po 3 mají za úkol studenti dohodnout, např. kam má jet třída na výlet a jak bude vypadat podrobný itinerář (2 vedou rozhovor + pozorovatel). Pozorovatel si všímá základních typů jednání podle tabulky a zaznamenává do pozorovacího archu.

	PASIVITA	ASERTIVITA	AGRESIVITA
Účel	Vyhnout se konfliktu	<i>Komunikace a vzájemný respekt</i>	Dosáhnout toho, co chci, za každou cenu
Charakteristika chování	Nevyjadřuje, co chce, ani myšlenky, ani pocity	Vyjadřuje, co chce přímo a přiměřeně	Vyjadřuje, co chce na úkor ostatních
Úmysl	Zalíbit se	komunikovat	Dominovat, ponižit
Pocity	Úzkost, strach, nesoulad se sebou samým	Jistota a pozitivní pocity ze sebe samého	Sebeospravedlňující, nadřazený, lepší než ostatní
Pocity druhých	Nadřazenosti a viny	Respektování vlastní ceny	Ponižení a zranění
Ostatní si myslí	Podráždění, soucit, zklamání	Obvykle získají respekt druhých	Pomstychtivost
Výsledek	Nedosažení cílů, zlost narůstá	Dosahování cílů, uspokojení	Dosahování cílů na úkor ostatních, ztráta dlouhodobých vztahů
Zisk	Vyhnutí se nepříjemným situacím, konfliktům, tenzi, konfrontaci	Dobré pocity, respektování ostatními, vyšší sebedůvěra, zlepšování vztahů	Dáváte průchod zlobě, nadřazenosti, povýšenosti, ztrácíte vztahy

Při praktických cvičeních si také studenti osvojí základní principy, jak lépe naslouchat a komunikovat. Se studenty diskutujeme na téma, proč je důležité kladení otázek a jaké máme možnosti?

Pomáhají se vyhnout argumentům, zkracují dlouhé monology, umožňují, aby si druhý uvědomil, co chce, napomáhají rozvinout myšleni toho druhého, dodávají tomu druhému pocit důležitosti

Máme situační otázky, otázky na problém, implikační, otázky na výhodu

Zásady aktivního naslouchání si studenti procvičí při následném praktickém cvičení. Nejprve se studenty zopakujeme hlavní zásady aktivního naslouchání.

Zásady aktivního naslouchání:

- Povzbuzujte svého partnera
- Parafrázujte
- Reflektujte pocity partnera
- Shrňte hlavní myšlenky, fakta a pocity
- Oceňujte

Naslouchání není:

- Udílení rad
- Vysvětlování proč
- Jednání za druhé

Nejčastější zlovyky v naslouchání:

- Skákání do řeči
- Zabývání se jinou činností
- Už předem víme, co chce druhý říct
- Myslet neznamená nic, je nutné vědět
- Nejraději hovoříme my sami
- Necháme „vybublat“ emoce
- Interpretujeme tak, že hledáme za slovy něco jiného, než tam skutečně je

Cvičení: Aktivní naslouchání (časová náročnost 15 min)

Na počátku cvičení učitel vyloží základní zásady aktivního naslouchání, případně je může s využitím řízené diskuse zformulovat s žáky. Pro vlastní cvičení se skupina rozdělí do menších tří až čtyřčlenných týmů. V jejich rámci si účastníci rozdělí role mluvčího, posluchače a jednoho, případně dvou pozorovatelů. Pro následující zhruba sedmiminutový rozhovor si mluvčí vybere libovolný námět hovoru (například moje představa o ideální pracovní náplni, ideálním vedoucím, ideální dovolené apod.) a snaží se vysvětlit své představy. Úkolem posluchače je s využitím zásad aktivního naslouchání pochopit mluvčího a na závěr rozhovoru stručně shrnout podstatu jeho stanoviska. Pozorovatel poté poskytne posluchači zpětnou vazbu. Rozhovor se opakuje třikrát se střídáním rolí, aby měl každý účastník možnost tréninku aktivního naslouchání.

Odkaz na prezentaci – výukovou oporu k této hodině: <http://www.educatus.cz/prezentace-a-prace-s-informacemi/>

NÁSTROJE AKTIVNÍHO NASLOUCHÁNÍ

- OTÁZKY: otevřené
zavřené
- PARAFRÁZE obsahu = vyjádření hlavní myšlenky jinými slovy
- PARAFRÁZE pocitu = zrcadlení

2.7 Tematický blok č. 7 (Rétorika v praxi) Praha – ČVUT – 4 hodiny (4x45 minut) – ověřováno 13. 02. 2020

1. hodina

Forma a bližší popis realizace

V této části výuky studenti získají praktické dovednosti, jak stručně, výstižně a s respektem k zájmům druhého formulovat svoje myšlenky. Při dialogu i monologu je třeba si uvědomit, v jaké roli budeme vystupovat, zda budeme informovat nebo vyjadřovat svá osobní stanoviska, přesvědčovat, k jak početné a odborně zaměřené skupině osob budeme mluvit (komu, kdy a kde), čeho chceme dosáhnout, předcházíme tak mnohým nežádoucím důsledkům našeho projevu a naše jednání bude srozumitelné a účinné.

Metody

Výuka je realizována kombinací klasických, aktivizujících a komplexních metod.

- Klasické metody: frontální výuka, přednáška a vysvětlování.
- Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor.
- Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, práce ve dvojicích.

Pomůcky

Tabule, křída, whiteboard, fixy, dataprojektor, PC, sešity, připojení na internet, psací potřeby, grafický program pro tvorbu tiskovin – InDesign, Scribus.

Podrobně rozpracovaný obsah

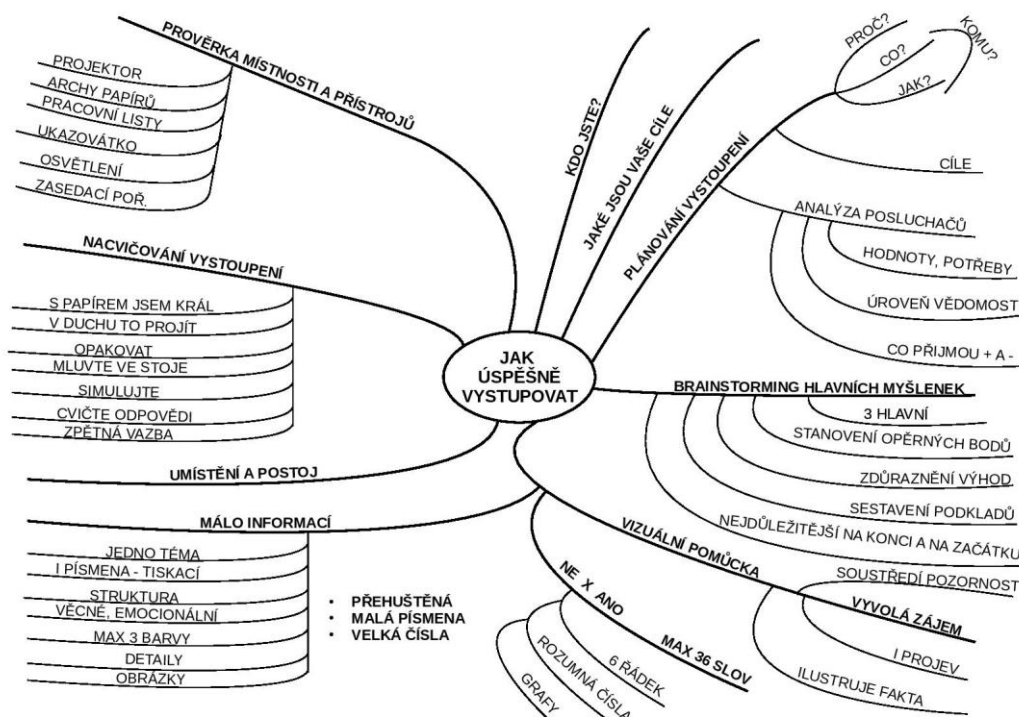
Studenti se seznámí s hlavními prvky a etapami prezentace:

1. Lidé (řečníka a posluchači) – dobrý řečník si je vždy vědom ke komu mluví
2. Sdělení (verbální a neverbální část, pomůcky – technika) – to, co říkáme, je stejně důležité jako to, jak to říkáme
3. Okolnosti (čas, místo, podmínky, příležitosti) – vždy si zkontrolovat místo a podmínky prezentace

Etap

1. Příprava – Nejdůležitější je stanovit si cíle prezentace (informovat, přesvědčit, motivovat k jednání)
Stejně důležité je znát své posluchače (kdo jsou ti, ke kterým budu mluvit – jejich odbornost, věk, zaměření)
Analýza situace (kde, kdy, na jak dlouho, s jakou technikou)
Vybrat hlavní body
2. Vlastní prezentace – úvod, vlastní prezentace a závěr
Nejprve jim řekni, co jim chceš říci. Potom jim to pověz. Potom jim pověz, co jsi jim řekl.

2. hodina

Forma a bližší popis realizace

Studenti si připraví krátký několika minutový proslov – sdělení vlastního stanoviska na libovolné téma podle rad, které si znovu společně zopakují v úvodu hodiny.

- Pozdravit, přivítat, představit se
- Seznámit s tématem a hlavními body
- Získat zájem (citování, číslo, vlastní příhoda)
- Stručnost, srozumitelnost, jednoduchost, uspořádanost
- Shrnutí nejdůležitějšího, výzva k akci, poděkování, rozloučení

Metody

Výuka je realizována kombinací klasických, aktivizujících a komplexních metod.

- Klasické metody: frontální výuka, přednáška a vysvětlování.
- Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor.
- Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, práce ve dvojicích.

Pomůcky

Tabule, křída, whiteboard, fixy, dataprojektor, PC,

Podrobně rozpracovaný obsah

Studenti se společně podívají na ukázky vybraných dobrých a špatných projevů – všimají si kromě obsahové stránky i neverbálních projevů řečníků (intonace, síla hlasu, přízvuk, gesta, oční kontakt, přestávky – práce s tichem).

Např. ukázka dobrého projevu Dr. Karla Kramáře k 28. říjnu
<https://www.youtube.com/watch?v=AtYYmUNcLQg>

3. hodina

Forma a bližší popis realizace

Studenti vystupují se svými proslovy. Nejprve poskytnou zpětnou vazbu na jejich vystoupení ostatní, následně shrne hodnocení vyučující. Studenti hodnotí přednes podle připraveného schématu.

Metody

Výuka je realizována kombinací klasických, aktivizujících a komplexních metod.

- Klasické metody: frontální výuka, přednáška a vysvětlování.
- Metody aktivizující, diskusí: řízený rozhovor.
- Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, práce ve dvojicích.

Pomůcky

Tabule, křída, whiteboard, fixy, dataprojektor, PC,

Podrobně rozpracovaný obsah

Studenti vystupují se svými proslovy. Nejprve poskytnou zpětnou vazbu na jejich vystoupení ostatní, následně shrne hodnocení vyučující. Studenti hodnotí přednes podle připraveného schématu.

Název kritéria	Obsah kritéria
Informační stránka sdělení	Přiměřenost informací, jasné vyjádření účelu sdělení, logický sled a struktura sdělení
Emocionální stránka	Přiměřené vyjádření emocí, vlastní zaujetí
Verbální projev	Srozumitelnost a jasnost, plynulost řeči, přiměřenost jazykových prostředků publiku i účelu sdělení
Neverbální projev	Soulad s verbální projevem, uvolněnost postoje, gest i mimiky, přiměřenost vizuálních kontaktů s publikem
Celkový dojem	Přiměřenost projevu, věrohodnost, kontakt s publikem, udržení pozornosti publika

4. hodina

Forma a bližší popis realizace

Realizace další stupně programu je založena na zúročení první teoreticko-praktické části výuky s akcentem na plné zapojení studentů ovšem nejen jako pouhých demonstrátorů, ale i jako hodnotících posluchačů, kteří budou vyslovovat své soudy o praktických výkonech svých kolegů. Cílem je prohlubovat a rozšiřovat praktický pohled studentů prostřednictvím konkrétních simulovaných situací s využitím rétoriky. Východiskem je předchozí teoreticko-praktická část s důrazem na individuální práci studentů

Metody

V celém učebním úseku je opět použita kombinace několika metod, přičemž převažuje názorně demonstrační a dovednostně praktická. Využity budou opět metody aktivizující, a to zejména diskusní metoda a metoda inscenační. Dále se zaměříme na komplexní metody od frontální výuky přes skupinovou až po individualizovanou výuku, brainstorming, částečná výuka dramatem.

Pomůcky

Pracovní sešity, audiozáznamové zařízení.

Podrobně rozpracovaný obsah

Podle jednotlivých témat rétoriky postupujeme v ucelených krocích tak, aby si studenti mohli sami vyzkoušet jednotlivé okruhy výuky a tyto bezprostředně byly podrobeny reflexi spolužáků a následnému zhodnocení pedagogem. Hlavní důraz bude kladen na skutečnost, že studenti nemusí dokonale zvládnout jednotlivé prvky rétoriky, což ani není fakticky možné, ale měli by dokázat kriticky se orientovat v základních postupech a jejich způsobu realizace. Důraz je kladen na samostatnost, tvořivost a kritičnost, která však musí být podložena konkrétními teoretickými argumenty.

2.8 Tematický blok č. 8 (Etiketa v praxi) distančně – 2 hodiny (2x45 minut) – distančně – zadáno samostudium

1. hodina

Forma a bližší popis realizace

Realizace další stupně programu je založena na propojení praktické výuky etikety s teoretickými základy. Akcentem je zábavně instruktážní metodou plně zapojit studenty do výkladu i následné demonstrace jednotlivých příkladů. Cílem je prohlubovat a rozšiřovat praktický pohled studentů prostřednictvím konkrétních simulovaných situací s využitím běžných životních situací. Východiskem je předchozí teoreticko-praktická část s důrazem na individuální práci studentů.

Metody

V celém učebním úseku je opět použita kombinace několika metod, přičemž převažuje názorně demonstrační a dovednostně praktická. Využity budou opět metody aktivizující, a to zejména diskusní metoda a metoda inscenační. Dále se zaměříme na komplexní metody od frontální výuky přes skupinovou až po individualizovanou výuku, brainstorming, částečná výuka dramatem.

Pomůcky

Pracovní sešity, sada nádobí, příbory, sklenice.

Podrobně rozpracovaný obsah

Podle jednotlivých témat, situací a prostředí s akcentem na etiku postupujeme v ucelených krocích tak, aby si studenti mohli sami vyzkoušet jednotlivé okruhy výuky a tyto bezprostředně byly podrobeny reflexi spolužáků a následnému zhodnocení pedagogem. Hlavní důraz bude kladen na skutečnost, aby se studenti dokázali běžně orientovat v základních pravidlech a dokázali si je aplikovat v nejrůznějších situacích společenského života. Důraz je kladen na samostatnost, tvořivost a kritičnost, která však musí být podložena konkrétními teoretickými argumenty.

2. hodina

Forma a bližší popis realizace

Realizace další stupně programu je založena na propojení praktické výuky etikety s teoretickými základy. Akcentem je zábavně instruktážní metodou plně zapojit studenty do výkladu i následné demonstrace jednotlivých příkladů. Cílem je prohlubovat a rozšiřovat praktický pohled studentů prostřednictvím konkrétních simulovaných situací s využitím běžných životních situací. Východiskem je předchozí teoreticko-praktická část s důrazem na individuální práci studentů.

Metody

V celém učebním úseku je opět použita kombinace několika metod, přičemž převažuje názorně demonstrační a dovednostně praktická. Využity budou opět metody aktivizující, a to zejména diskusní metoda a metoda inscenační. Dále se zaměříme na komplexní metody od frontální výuky přes skupinovou až po individualizovanou výuku, brainstorming, částečná výuka dramatem.

Pomůcky

Pracovní sešity, sada nádobí, příbory, sklenice.

Podrobně rozpracovaný obsah

Podle jednotlivých témat, situací a prostředí s akcentem na etiku postupujeme v ucelených krocích tak, aby si studenti mohli sami vyzkoušet jednotlivé okruhy výuky a tyto bezprostředně byly podrobeny reflexi spolužáků a následnému zhodnocení pedagogem. Hlavní důraz bude kladen na skutečnost, aby se studenti dokázali běžně orientovat v základních pravidlech a dokázali si je aplikovat v nejrůznějších situacích společenského života. Důraz je kladen na samostatnost, tvořivost a kritičnost, která však musí být podložena konkrétními teoretickými argumenty.

Odkaz na prezentaci – výukovou oporu k této hodině: <http://www.educatus.cz/prezentace-a-prace-s-informacemi/>

3. hodina

Forma a bližší popis realizace

Návštěva tiskárny a grafického studia pro konkrétní představu studentů nad prací těchto firem a zařízení.

Metody

V hodině jsou použity aktivizující metody a komplexní metody.

Aktivizující metody: diskuse a řízený rozhovor, manažerské hry.

Komplexní metody: samostatná práce studentů, kritické myšlení.

Pomůcky

sešity, psací potřeby.

Podrobně rozpracovaný obsah

V rámci druhé exkurze navštíví studenti tiskárnu Astron v Praze-Letňanech. Tato tiskárna nabízí velmi širokou škálu služeb, což umožní studentům uvědomit si rozsah polygrafických možností v současné době. Studenti uvidí jak profesionální grafické studio, které je součástí této tiskárny. Seznámí se s profesionálními grafickými programy, a jak vlastně má správně vypadat tiskový výstup pro různé druhy tisků.

4. hodina

Forma a bližší popis realizace

Návštěva tiskárny a grafického studia pro konkrétní představu studentů nad prací těchto firem a zařízení.

Metody

V hodině jsou použity aktivizující metody a komplexní metody.

Aktivizující metody: diskuse a řízený rozhovor, manažerské hry.

Komplexní metody: samostatná práce studentů, kritické myšlení.

Pomůcky

sešity, psací potřeby.

Podrobně rozpracovaný obsah

V rámci druhé exkurze navštíví studenti tiskárnu Astron v Praze-Letňanech. Tato tiskárna nabízí velmi širokou škálu služeb, což umožní studentům uvědomit si rozsah polygrafických možností v současné době. Studenti uvidí jak profesionální grafické studio, které je součástí této tiskárny. Seznámí se s profesionálními grafickými programy, a jak vlastně má správně vypadat tiskový výstup pro různé druhy tisků.

2.9 Tematický blok č. 9 (Exkurze a představení) Český Těšín – 4 hodiny (4x45 minut) – ověřováno distančně

1. hodina

Forma a bližší popis realizace

Tisková konference -

Realizace tohoto výukového bloku je zcela sestavena ze dvou základních pilířů. Studenti jsou v první etapě seznámeni s pravidly tiskových konferencí a obdrží základní informace o žánrech, které mohou být výstupem standardní tiskové konference. Následně si rozdělí žánry a s cílem jejich zpracování budou vystupovat na inscenované tiskové konferenci tak, aby dokázali udělat stručný zpravodajský vstup do fiktivního média s důrazem na individuální práci studentů

Metody

V celém učebním úseku je opět použita kombinace několika metod, přičemž převažuje názorně demonstrační a dovednostně praktická. Využity budou opět metody aktivizující, a to zejména diskusní

metoda a metoda inscenační. Dále se zaměříme na komplexní metody od frontální výuky přes skupinovou až po individualizovanou výuku, brainstorming, částečná výuka dramatem.

Pomůcky

Pracovní sešity.

Podrobně rozpracovaný obsah

Podle jednotlivých témat, situací a prostředí s akcentem na etiku postupujeme v ucelených krocích tak, aby si studenti mohli sami vyzkoušet jednotlivé okruhy výuky a tyto bezprostředně byly podrobeny reflexi spolužáků a následnému zhodnocení pedagogem. Hlavní důraz bude kladen na skutečnost, aby se studenti dokázali běžně orientovat v základních pravidlech a dokázali si je aplikovat v nejrůznějších situacích společenského života. Důraz je kladen na samostatnost, tvořivost a kritičnost, která však musí být podložena konkrétními teoretickými argumenty.

Odkaz na prezentaci – výukovou oporu k této hodině: <http://www.educatus.cz/prezentace-a-prace-s-informacemi/>

2. hodina

Forma a bližší popis realizace

Realizace tohoto výukového bloku je zcela sestavena ze dvou základních pilířů. Studenti jsou v první etapě seznámeni s pravidly tiskových konferencí a obdrží základní informace o žánrech, které mohou být výstupem standardní tiskové konference. Následně si rozdělí žánry a s cílem jejich zpracování budou vystupovat na inscenované tiskové konferenci tak, aby dokázali udělat stručný zpravodajský vstup do fiktivního média s důrazem na individuální práci studentů

Metody

V celém učebním úseku je opět použita kombinace několika metod, přičemž převažuje názorně demonstrační a dovednostně praktická. Využity budou opět metody aktivizující, a to zejména diskusní metoda a metoda inscenační. Dále se zaměříme na komplexní metody od frontální výuky přes skupinovou až po individualizovanou výuku, brainstorming, částečná výuka dramatem.

Pomůcky

Pracovní sešity.

Podrobně rozpracovaný obsah

Podle jednotlivých témat, situací a prostředí s akcentem na etiku postupujeme v ucelených krocích tak, aby si studenti mohli sami vyzkoušet jednotlivé okruhy výuky a tyto bezprostředně byly podrobeny reflexi spolužáků a následnému zhodnocení pedagogem. Hlavní důraz bude kladen na skutečnost, aby se studenti dokázali běžně orientovat v základních pravidlech a dokázali si je aplikovat v nejrůznějších situacích společenského života. Důraz je kladen na samostatnost, tvořivost a kritičnost, která však musí být podložena konkrétními teoretickými argumenty.

Odkaz na prezentaci – výukovou oporu k této hodině: <http://www.educatus.cz/prezentace-a-prace-s-informacemi/>

3. hodina

Forma a bližší popis realizace

Představení – náhradní distanční forma – film: Šakalí léta:

Jako náhrada za představení – shlédnutí filmového zpracování Šakalí léta – na základě těchto zpracování budou studenti pracovat s prezentacemi na svá vybraná témata.

Metody

Výuka je realizována kombinací klasických, aktivizujících a komplexních metod.

- Klasické metody: frontální výuka, přednáška a vysvětlování.
- Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor.
- Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, práce ve dvojicích.

Pomůcky

Psací potřeby a papír

Podrobně rozpracovaný obsah

Hlavní důraz bude kladen na skutečnost, aby se studenti dokázali běžně orientovat v základních pravidlech a dokázali si je aplikovat v nejrůznějších situacích společenského života. Důraz je kladen na samostatnost, tvořivost a kritičnost, která však musí být podložena konkrétními teoretickými argumenty.

Studenti budou pracovat se zadaným filmem dostup online – na youtube – Šakalí léta - <https://www.youtube.com/watch?v=FbVeacQ9L3k&t=2410s>

4. hodina

Forma a bližší popis realizace

Představení – náhradní distanční forma – film: Šakalí léta:

Jako náhrada za představení – shlédnutí filmového zpracování Šakalí léta – na základě těchto zpracování budou studenti pracovat s prezentacemi na svá vybraná témata.

Metody

Výuka je realizována kombinací klasických, aktivizujících a komplexních metod.

- Klasické metody: frontální výuka, přednáška a vysvětlování.
- Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor.
- Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, práce ve dvojicích.

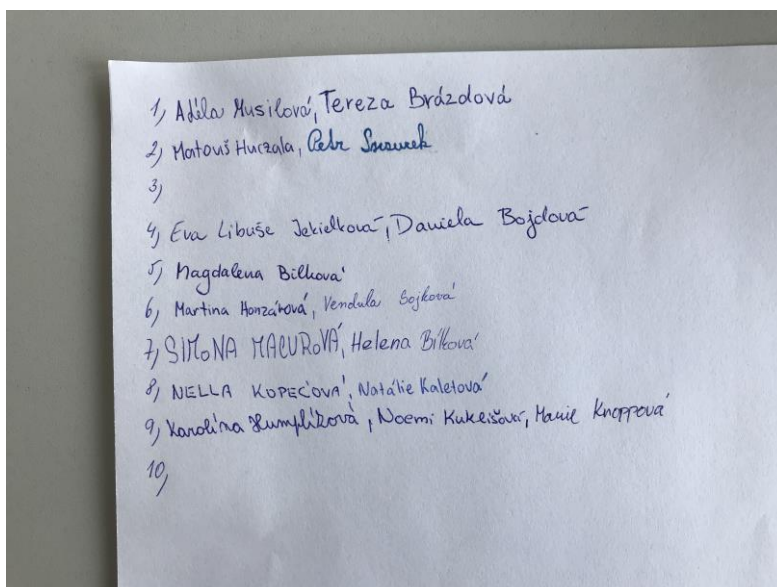
Pomůcky

Psací potřeby a papír

Podrobně rozpracovaný obsah

Studenti si na základě shlédnutého filmu vyberou témata, na které chtějí zpracovávat prezentaci na závěrečný seminář.

2.10 Tematický blok č. 10 (Grafická podoba prezentace) ČVUT v Praze – 3 hodiny (3x45 minut) – ověřování 13.2.2020

1. hodina

Forma a bližší popis realizace

Studenti dostanou na výběr mezi několika tématy, z nichž si musí vybrat jedno a poté dostanou druhé téma dle vlastního výběru. Obě dvě témata si musejí během přednášky vybrat. Následně bude probíhat diskuze na vybraná témata, jejímž účelem bude odůvodnění výběru témat a možnosti informací.

Metody

Výuka je realizována kombinací klasických, aktivizujících a komplexních metod.

- Klasické metody: frontální výuka, přednáška a vysvětlování.
- Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor.
- Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, práce ve dvojicích.

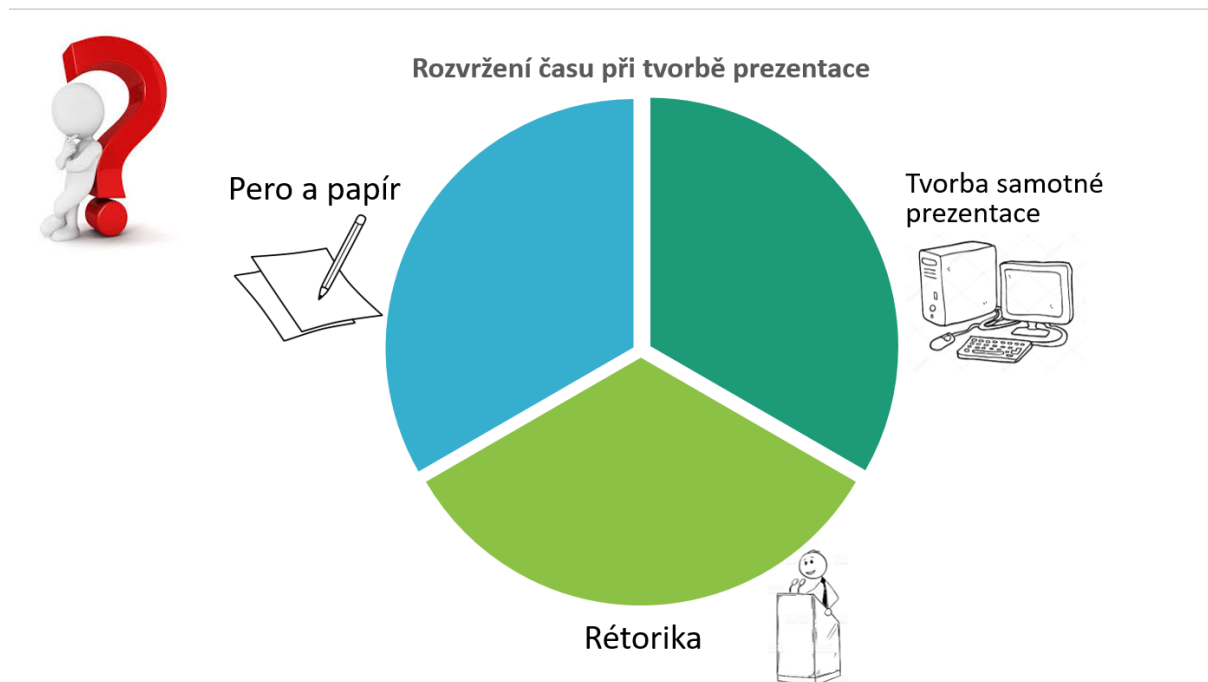
Pomůcky

Učebna s dataprojektorem, psací potřeby, PC

Podrobně rozpracovaný obsah

Studentům budou představeny programy, kde je možné tvořit prezentace a jejich výhody. Zároveň bude studentům ukázáno, jakým způsobem je nejlepší začít pracovat na své práci, aby byly připraveni na všechny dotazy z obecnstva.

Odkaz na prezentaci – výukovou oporu k této hodině: <http://www.educatus.cz/prezentace-a-prace-s-informacemi/>

2. hodina

Forma a bližší popis realizace

Studenti dostanou na výběr mezi několika tématy, z nichž si musí vybrat jedno a poté dostanou druhé téma dle vlastního výběru. Obě dvě témata si musejí během přednášky vybrat. Následně bude probíhat diskuze na vybraná témata, jejímž účelem bude odůvodnění výběru témat a možnosti informací.

Metody

Výuka je realizována kombinací klasických, aktivizujících a komplexních metod.

- Klasické metody: frontální výuka, přednáška a vysvětlování.
- Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor.
- Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, práce ve dvojicích.

Pomůcky

Učebna s dataprojektorem, psací potřeby, PC

Podrobně rozpracovaný obsah

Studentům budou představeny prezentace profilů, které jim budou sloužit jako příklady – prezentace Steava Jobse a také zase naopak protiklady špatné prezentace. Studenti po shlédnutí prezentací budou diskutovat nad shlédnutými videi a sami řeknou co si myslí, že je dobře a co špatně.

<https://www.youtube.com/watch?v=yLhUfmn4ELs>
<https://www.youtube.com/watch?v=R4rMy1iA268>
<https://www.youtube.com/watch?v=OBhYxj2SvRI>

3. hodina

Forma a bližší popis realizace

Studenti dostanou na výběr mezi několika tématy, z nichž si musí vybrat jedno a poté dostanou druhé téma dle vlastního výběru. Obě dvě témata si musejí během přednášky vybrat. Následně bude probíhat diskuse na vybraná témata, jejímž účelem bude odůvodnění výběru témat a možnosti informací.

Metody

Výuka je realizována kombinací klasických, aktivizujících a komplexních metod.

- Klasické metody: frontální výuka, přednáška a vysvětlování.
- Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor.
- Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, práce ve dvojicích.

Pomůcky

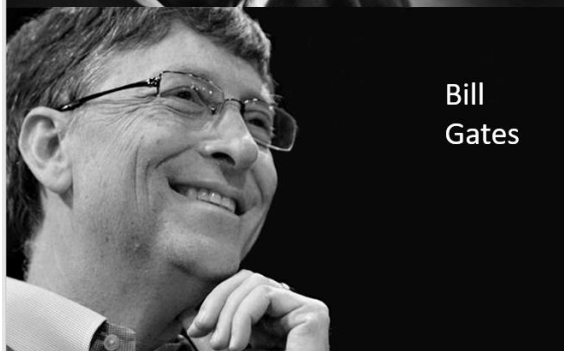
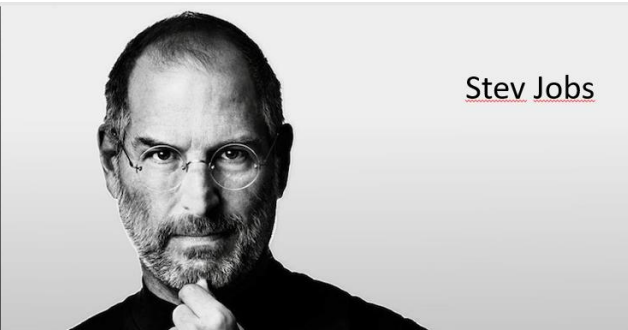
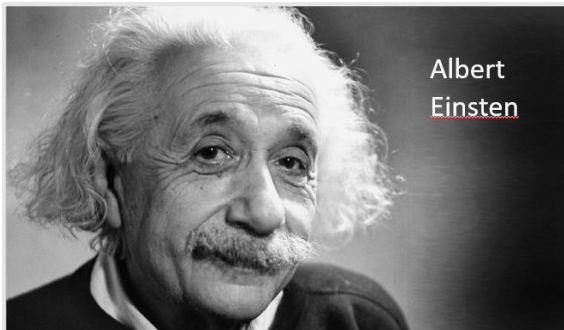
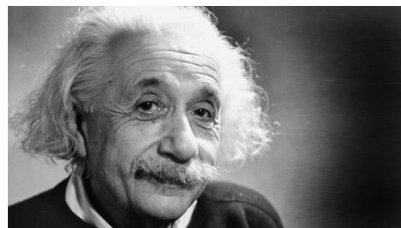
Učebna s dataprojektorem, psací potřeby, PC

Podrobně rozpracovaný obsah

Studentům bude prezentováno jedno téma několika možnými způsoby od toho špatného až po ten dobrý. Studenti si následně zkusí svou formu prezentace na 1 minutu na stejná témata. Studentům bude tak představena literatura, která pomáhá při tvorbě prezentací a mluveného projevu.

- Steve Jobs
- Albert Einstein
- David Bowie
- Bill Gates

Použitá literatura pro tuto prezentaci:

- *Tajemství skvělých prezentací* Steva Jobse, Caemine Gallo, Grada 2016
- *Slajdologie*, Nancy Duarteová, Albatros 2012
- *Moderní rétorika*, Alena Špačková, Grada 2015
- *Jak být přesvědčivý a neztratit se v davu*, Karel Voříšek a Jitka Vysekalová, Grada 2014
- <http://www.businessanimals.cz/ba/clanky/prezentace/>

Odkaz na prezentaci – výukovou oporu k této hodině: <http://www.educatus.cz/prezentace-a-prace-s-informacemi/>

2.11 Tematický blok č. 11 (Jak tvořit prezentaci 1) Český Těšín – 2 hodiny (2x45 minut) – ověřováno distančně: 19.11.2020

1. hodina

Forma a bližší popis realizace

Studenti budou tvořit samotnou prezentaci a budou hledat základní podobu prezentace s ohledem na program, ve kterém budou pracovat.

Metody

Výuka je realizována kombinací klasických, aktivizujících a komplexních metod.

- Klasické metody: frontální výuka, přednáška a vysvětlování.
- Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor.
- Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, práce ve dvojicích.

Pomůcky

Učebna s dataprojektorem, kancelářské potřeby – pravítko, guma, tužka, PC pro studenta nebo pro dvojici

Podrobně rozpracovaný obsah

Studenti budou tvořit samotnou prezentaci a budou hledat základní podobu prezentace s ohledem na program, ve kterém budou pracovat.

Zaměříme se také na získávání informací z různých zdrojů dle věrohodnosti. Důraz bude kladen na ověřování získaných informací z webových portálů, dohledávání zdrojů použité literatury, používání poznámkového aparátu a seznam použité literatury a zdrojů.

2. hodina

Forma a bližší popis realizace

Studenti budou tvořit samotnou prezentaci a budou hledat základní podobu prezentace s ohledem na program, ve kterém budou pracovat. Praktická tvorba.

Metody

Výuka je realizována kombinací klasických, aktivizujících a komplexních metod.

- Klasické metody: frontální výuka, přednáška a vysvětlování.
- Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor.
- Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, práce ve dvojicích.

Pomůcky

Učebna s dataprojektorem, kancelářské potřeby – pravítko, guma, tužka, PC pro studenta nebo pro dvojici

Podrobně rozpracovaný obsah

Studenti budou tvořit samotnou prezentaci a budou hledat základní podobu prezentace s ohledem na program, ve kterém budou pracovat.

Zaměříme se také na získávání informací z různých zdrojů dle věrohodnosti. Důraz bude kladen na ověřování získaných informací z webových portálů, dohledávání zdrojů použité literatury, používání poznámkového aparátu a seznam použité literatury a zdrojů.

Odkaz na prezentaci – výukovou oporu k této hodině: <http://www.educatus.cz/prezentace-a-prace-s-informacemi/>

2.12 Tematický blok č. 12 (Jak tvořit prezentaci 2) Český Těšín – 3 hodiny (3x45 minut) – ověřováno distančně 19.11.2020

1. hodina

Forma a bližší popis realizace

Přednáška a samostatná práce – První předvedení prezentace spolu s mluveným textem.

Metody

Výuka je realizována kombinací klasických, aktivizujících a komplexních metod.

- Klasické metody: frontální výuka, přednáška a vysvětlování.
- Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor.
- Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, práce ve dvojicích.

Pomůcky

Učebna s dataprojektorem, kancelářské potřeby – pravítko, guma, tužka, lupa

Podrobně rozpracovaný obsah

Studenti si vyzkouší rétorickou stránku svých prezentací a za poznámek lektora se zaměří na vyladění mluveného projevu.

2. hodina

Forma a bližší popis realizace

Přednáška a samostatná práce – První předvedení prezentace spolu s mluveným textem.

Metody

Výuka je realizována kombinací klasických, aktivizujících a komplexních metod.

- Klasické metody: frontální výuka, přednáška a vysvětlování.
- Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor.
- Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, práce ve dvojicích.

Pomůcky

Učebna s dataprojektorem, kancelářské potřeby – pravítko, guma, tužka, lupa

Podrobně rozpracovaný obsah

Studenti si vyzkouší rétorickou stránku svých prezentací a za poznámek lektora se zaměří na vyladění mluveného projevu.

3. hodina

Forma a bližší popis realizace

Přednáška a samostatná práce – První předvedení prezentace spolu s mluveným textem.

Metody

Výuka je realizována kombinací klasických, aktivizujících a komplexních metod.

- Klasické metody: frontální výuka, přednáška a vysvětlování.
- Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor.
- Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, práce ve dvojicích.

Pomůcky

Učebna s dataprojektorem, kancelářské potřeby – pravítko, guma, tužka, lupa

Podrobně rozpracovaný obsah

Studenti si vyzkouší rétorickou stránku svých prezentací a za poznámek lektora se zaměří na vyladění mluveného projevu.

2.13 Tematický blok č. 13 (Seminář) Český Těšín – 5 hodiny (5x45 minut) – ověřováno distančně

1. hodina

Forma a bližší popis realizace

Seminář zaměřený na prezentaci a svých prací vytvořených během celého programu.

Metody

Výuka je realizována kombinací klasických, aktivizujících a komplexních metod.

- Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor.
- Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, práce v kolektivu.

Pomůcky

Přednáškový prostor školy, PC, dataprojektor, elektronické ukazovátko, přednášková technika

Podrobně rozpracovaný obsah

Studenti postupně předvedou své prezentace před svými kolegy, spolužáky, kolektivem učitelů a pozvanými hosty. Na závěr Semináře budou ohodnoceny jednotlivé prezentace a výstupy. Hlavním cílem je pro studenty zajistit co nejvěrnější prostředí pro veřejný projev před co nejvíce cizími lidmi. Studenti si tak budou moci prakticky vyzkoušet a aplikovat všechny probírané přednášky a témata probíraná během programu.

2. hodina

Forma a bližší popis realizace

Seminář zaměřený na prezentaci a svých prací vytvořených během celého programu.

Metody

Výuka je realizována kombinací klasických, aktivizujících a komplexních metod.

- Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor.
- Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, práce v kolektivu.

Pomůcky

Přednáškový prostor školy, PC, dataprojektor, elektronické ukazovátko, přednášková technika

Podrobně rozpracovaný obsah

Studenti postupně předvedou své prezentace před svými kolegy, spolužáky, kolektivem učitelů a pozvanými hosty. Na závěr Semináře budou ohodnoceny jednotlivé prezentace a výstupy. Hlavním cílem je pro studenty zajistit co nejvěrnější prostředí pro veřejný projev před co nejvíce cizími lidmi. Studenti si tak budou moci prakticky vyzkoušet a aplikovat všechny probírané přednášky a témata probíraná během programu.

3. hodina

Forma a bližší popis realizace

Seminář zaměřený na prezentaci a svých prací vytvořených během celého programu.

Metody

Výuka je realizována kombinací klasických, aktivizujících a komplexních metod.

- Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor.
- Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, práce v kolektivu.

Pomůcky

Přednáškový prostor školy, PC, dataprojektor, elektronické ukazovátko, přednášková technika

Podrobně rozpracovaný obsah

Studenti postupně předvedou své prezentace před svými kolegy, spolužáky, kolektivem učitelů a pozvanými hosty. Na závěr Semináře budou ohodnoceny jednotlivé prezentace a výstupy. Hlavním cílem je pro studenty zajistit co nejvěrnější prostředí pro veřejný projev před co nejvíce cizími lidmi. Studenti si tak budou moci prakticky vyzkoušet a aplikovat všechny probírané přednášky a témata probíraná během programu.

4. hodina

Forma a bližší popis realizace

Seminář zaměřený na prezentaci a svých prací vytvořených během celého programu.

Metody

Výuka je realizována kombinací klasických, aktivizujících a komplexních metod.

- Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor.
- Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, práce v kolektivu.

Pomůcky

Přednáškový prostor školy, PC, dataprojektor, elektronické ukazovátko, přednášková technika

Podrobně rozpracovaný obsah

Studenti postupně předvedou své prezentace před svými kolegy, spolužáky, kolektivem učitelů a pozvanými hosty. Na závěr Semináře budou ohodnoceny jednotlivé prezentace a výstupy. Hlavním cílem je pro studenty zajistit co nejvěrnější prostředí pro veřejný projev před co nejvíce cizími lidmi. Studenti si tak budou moci prakticky vyzkoušet a aplikovat všechny probírané přednášky a témata probíraná během programu.

5. hodina

Forma a bližší popis realizace

Seminář zaměřený na prezentaci a svých prací vytvořených během celého programu.

Metody

Výuka je realizována kombinací klasických, aktivizujících a komplexních metod.

- Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor.
- Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, práce v kolektivu.

Pomůcky

Přednáškový prostor školy, PC, dataprojektor, elektronické ukazovátko, přednášková technika

Podrobně rozpracovaný obsah

Studenti postupně předvedou své prezentace před svými kolegy, spolužáky, kolektivem učitelů a pozvanými hosty. Na závěr Semináře budou ohodnoceny jednotlivé prezentace a výstupy. Hlavním cílem je pro studenty zajistit co nejvěrnější prostředí pro veřejný projev před co nejvíce cizími lidmi. Studenti si tak budou moci prakticky vyzkoušet a aplikovat všechny probírané přednášky a témata probíraná během programu.

Díky distančnímu studiu studenti odevzdali prezentace svých prací. Všechny prezentace jsou součástí odevzdaných materiálů v rámci ověřování.

3 Metodická část

Odkazy na všechny učební texty, které jsou níže uváděné v rámci Pomůcek, jsou v části 4 Příloha č. 1 Soubor materiálů pro realizaci programu.

V rámci jednotlivých metodických bloků nebudeme odkazy na tyto materiály uvádět. Pro tento program byl vytvořen kompletní metodický materiál – Metodika.

Samotná metodika programu je zpracována v příloze s názvem Presentace a práce s informacemi.

http://www.educatus.cz/wp-content/uploads/2021/01/8.3_Metodika.pdf

Metodika dále rozvíjí a konkretizuje metodické pokyny a doporučení uvedené v této části. Odkaz na Metodiku je uveden i v části 5 Příloha č. 2 Soubor metodických materiálů.

Odkaz na veškeré prezentace jako výukovou oporu (jsou součástí metodiky pro učitele):

<http://www.educatus.cz/prezentace-a-prace-s-informacemi/>

Metodický úvod

Vysvětlení používaných pojmů

Jsme si vědomi správného pojmosloví užívaného zákonem č. 561/2004 Sb., školský zákon, a to „žák“ a „pedagogický pracovník“, ale zde i ve všech doprovodných textech (jako je Manuál, Metodika pro učitele, Pracovní sešit a Pracovní listy) si dovoluujeme užívat také v běžné řeči více používané a zažité pojmy, jako je „student“ nebo „středoškolák“ a „učitel“ nebo zkráceně „pedagog“. Domníváme se, že jsou tyto pojmy jednak v dnešní moderní době mnohem více akceptovatelné, kdy je všem obecně známo, co tyto pojmy vyjadřují, a jednak se nejedná o texty právní určené pro právníky, nýbrž o texty vzdělávací pro snadné použití „žáky“ a „pedagogickými pracovníky“.

Cílem programu Presentace a práce s textem je podpora rozvoje schopnosti mladých lidí správně prezentovat a interpretovat informace vlastního či cizího rázu. To vše vede k rozvoji kritického myšlení s cílem chránit děti a mládež před manipulací vedoucí ke krizovému chování, osobní rozvoj studentů a kreativní využívání získaných informací. Program je jedním z deseti výukových bloků, které vznikly v rámci projektu Informace pro rozvoj demokratické společnosti IRDS. Primárním cílem projektu je rozvoj kritického myšlení, schopnosti získávat relevantní informace a analyzovat je s využitím mezioborových vazeb.

(Další) realizátoři programu by měli mít potřebné teoretické a praktické poznatky týkající se jednotlivých tematických bloků, měli by být schopni pracovat s připravenými studijními materiály, orientovat se v terminologii týkající se historie písma, grafických technik, informačních technologií, zpracování dat, či základní znalosti o grafologii a měli by být schopni srozumitelně vysvětlit elementární humanitní a historické poznatky na úrovni základů společenských věd.

Program byl vytvořen ve spolupráci formálního a neformálního vzdělávání, představuje tak pro studenty novou zkušenost, seznamuje je s potřebou interdisciplinárního přístupu k efektivní práci

s informacemi a poukazuje na nutnost aktivního zapojení mladých lidí do procesů spolurozhodování a spoluúčasti na rozvoji občanské společnosti.

Program je zaměřen na získání zejména těchto kompetencí:

- Prezentace textu dle vizuální formy
- Interpretace informací na základě pozorování a vyhodnocování
- Základní znalosti kritického myšlení a pochopení jednání
- Estetické vnímání textu a respektování historie a národní identity
- Odpovědnost k prezentovaným informacím
- Uvědomění si nejednoznačnosti prezentovaných informací

Realizace programu je založena na efektivním propojení teoretické výuky – výukových hodin, přednášek spojených se samostatnou prací studentů v hodinách – s prohlubováním a rozšiřováním vědomostí prostřednictvím získávání odborných zkušeností při exkurzích a dílnách. V hodinách se kromě klasických výukových metod, jakými jsou zejména frontální výuka, vyprávění, monologické metody, zápisky do sešitu, používají rovněž metody aktivizující, diskusní, řízený rozhovor a dialog, heuristické a komplexní metody. Nezbytnou a samozřejmou součástí výuky je využívání prezentací v PowerPointu, práce s pracovními listy, řešení úkolů z pracovního sešitu a práce s učebnicí. Všechny výukové hodiny jsou metodicky koncipovány tak, aby rozvíjely schopnosti mladých lidí odpovědně přistupovat k rozhodovacím procesům, aby studenti byli vedeni ke kritickému myšlení a tvořivému využívání médií. V rámci všech tematických bloků studenti aktivně diskutují nad problémy, kladou otázky a přicházejí s náměty k dalším diskusím, pracují samostatně nebo ve skupinách, a mají možnost hledat nová řešení a seberealizace. Realizace velké části hodin pod vedením odborníků – nepedagogů, tedy lidí z praxe, otevírá možnosti pro lepší orientaci ve složitém světě zkracování a manipulativních technik, kterým jsou mladí lidé v mediálním prostoru vystaveni.

V rámci ověřování programu se ukázalo, že pro některé studenty bylo náročné soustředit se na více výukových hodin za sebou a zejména na delší výuku, která se zčásti realizovala v délce 2x45 minut, tedy jako přednáška na vysoké škole. Tuto skutečnost lze ale hodnotit i jako přínosný prvek: jednak to svědčí o tom, že studenti se do hodin „museli“ aktivně zapojovat, a jednak to studentům přiblížilo, jak velký je rozdíl mezi výukou na střední a vysoké škole.

Další realizátoři programu mohou využívat kromě připravených studijních materiálů – tří pracovních listů, pracovního sešitu a učebnice – také další odbornou literaturu. Učebnice jako takové pro tuto výuku jsou velice sporadicky, takže doporučujeme spíše využívat odborné literatury na daná témata. Na konci manuálu a metodické části jsou uvedené použité zdroje a literatura, ze kterých lze čerpat a ze kterých jsme čerpali i my. Tato literatura je dostupná na webu případně v knihovnách a knihkupectvích.

3.1 Metodický blok č. 1 (Prezentace a práce s textem – úvodní hodina) ČVUT – 1 hodina (1x45 minut) – ověřováno 12. 02. 2020

Návaznost na kapitolu 2. 1

Anotace metodického bloku

Koncepce výukového programu Prezentace a práce s textem je podpora rozvoje schopnosti mladých lidí správně prezentovat a interpretovat informace vlastního či cizího rázu. To vše vede k rozvoji kritického myšlení s cílem chránit děti a mládež před manipulací vedoucí ke krizovému chování, osobní

rozvoj studentů a kreativní využívání získaných informací. Přitom se klade důraz na dosažení cílů výuky a získávání a rozvoj klíčových kompetencí studentů. Tematicky je blok uspořádán tak, aby studenti byli schopni zorientovat se nejdříve v základním teoretickém poznatkovém fondu, a pak mohli postupně přejít k syntetičtějším poznatkům a aplikacím teorie v reálných společenských vztazích.

Z hlediska metodiky to pro učitele znamená – věnovat ve výuce pozornost jak obecným tématům, která se týkají práce s informacemi a textem, tak i získávání praktických zkušeností studentů a aplikaci nabytých poznatků. Téma Prezentace a práce s textem, využívání grafických dovedností patří mezi specifická témata. V hodině doporučujeme kombinovat několik výukových metod. Klasické metody: frontální výuka, vyprávění, monologická metoda, zápisy do sešitu.

Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor a dialog, heuristické metody.

Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, kritické myšlení.

Pomůcky: tabule, křída, whiteboard, fixy, dataprojektor, PC, sešity, psací potřeby.

Cíle výuky – pochopit podstatu pojmů: informace, jejich vizualizace a interpretaci. Zaměření se na text jako takový.

Jedná se o první výukovou hodinu, a proto studenty nejdříve seznámíme se základním zaměřením výukového programu:

- Úskalí prezentovaného textu
- Mylné výklady
- Možnosti interpretace
- Pochopení základní myšlenky sdělení

Studentům jasně sdělíme cíl hodiny, tj. zeptáme se: Co chceme, aby studenti pochopili, co jim chceme na této hodině sdělit?

- vymezení pojmu informace
- informace jako článek řetězce „reálný svět – data – informace – znalosti“
- možnosti sdělování a interpretace textu

Důležité je rozlišení mezi pojmy data tedy textového údaje a informace jako myšlenky. Studenti v diskusi nejdříve sami hledají co nejvýstižnější definice těchto pojmů a jsou dotazováni na podstatu rozdílů mezi těmito pojmy. Mohou přitom pracovat samostatně anebo ve skupinkách. Jednotlivé návrhy jsou diskutovány, upřesňovány a konfrontovány. Následně jsou porovnány a shrnuty společné a odlišné znaky různých návrhů. Definice pojmů je možné nalézt na webových portálech či v doporučené literatuře.

Dále jsou studenti postupně dotazováni na možnosti vykládání různých pořekadel a přísloví vyjádřených různými způsoby. Možnost rozšíření o vlastní, místní či dobová.

Odkaz na prezentaci, která je výukovou oporou k této výukové hodině:

<http://www.educatus.cz/prezentace-a-prace-s-informacemi/>

3.2 Metodický blok č. 2 (Sebepoznání) ČVUT – 2 hodiny (1x45 minut) – ověřováno 12. 02. 2020

Návaznost na kapitolu 2. 2

Anotace metodického bloku

Vyučovací hodina je zahájena představením tématu a cílů výuky: vymezit, co je to sebepoznání a informace na měně a jejich pochopení včetně jejich analýzy informací a jak je vybírat. Vymezeny jsou pojmy systém, informační systémy, a způsoby získávání a třídění informací. Další výuka se opírá kromě jiného o text v pracovním sešitě a pracovním listu – Rétorika a Mluvený projev. V krátké diskusi studenti nejdříve sami hledají odpovědi na položené otázky, jejich odpovědi jsou porovnávány, upřesňovány a konfrontovány. Následně je souhrn základních informací zapsán v několika bodech na tabuli a promítnut na dataprojektoru. Studenti pak samostatně anebo ve skupinách řeší úkoly z pracovního listu č. 1 Rétorika. Závěr hodiny je věnován kontrole úkolů z pracovního listu č. 1.

1. hodina

V hodině doporučujeme kombinovat několik výukových metod. Kromě klasických vyučovacích metod, jakými jsou zejména frontální výuka, vyprávění, monologické metody, zápisky do sešitu, je nezbytné používat také metody aktivizující, diskusní, řízený rozhovor a dialog, heuristické a komplexní metody. Samozřejmě součástí výuky by mělo být používání prezentací v PowerPointu, práce s připravenými učebními materiály.

Klasické metody: frontální výuka, vyprávění, monologická metoda, zápisky do sešitu, práce s textem.

Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor a dialog, a heuristické metody.

Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, kritické myšlení.

<http://www.educatus.cz/prezentace-a-prace-s-informacemi/>

Pomůcky: tabule, křída, whiteboard, fixy, dataprojektor, PC, sešity, psací potřeby, pracovní list č. 1 Rétorika.

Cíle výuky – vymezit, co je to sebepoznání a jaký co nám to může přinést, pochopit, jaké jsou možnosti a limity její analýzy a jak vybírat relevantní informace.

Pracovní listy – obecně řečeno – jsou vhodnou pomůckou na prohloubení, procvičení a opakování učiva. Umožňují systematizovat poznatky, procvičit, jak studenti porozuměli novým pojmům, kontrolovat vědomosti apod. Svým zpracováním je pracovní list č. 1 je rovněž prostředkem pro vyhodnocení schopnosti studentů chápat souvislosti, logicky myslet, syntetizovat informace a vyvozovat z jednotlivých poznatků nové znalosti.

K výuce je nezbytné, aby studentům byl jasný rozdíl pojmy: údaj – informace, a aby chápali informace jako článek řetězce „reálný svět – data – informace – znalosti“. Studenti mohou vyplňovat pracovní list č. 1 individuálně, ale i ve skupinách. Vyučující potom pracovní listy opraví a při nejbližší příležitosti rozdá studentům. Pokračováním výukového procesu je analýza jednotlivých úkolů, vysvětlení a odůvodnění správných odpovědí a celkové vyhodnocení dosažené úrovně znalostí.

Vhodným doplněním výuky je vyřešení pracovních listů a dotazníků spojených se sebepoznáním. Pokud to čas dovolí, měli by studenti tyto úkoly řešit v hodině. Nicméně, koncepce je taková, že umožňuje i samostatnou práci studentů mimo hodiny v rámci domácí přípravy.

Z metodického a didaktického hlediska je potřeba mít na paměti, že učivo týkající se informací mohou studenti považovat za něco, co už znají a s čím už se setkali například v hodinách informatiky či v jiných předmětech. Proto je nezbytné, aby látka byla podána jiným způsobem, poutavě, v kontextu s aktuálními společenskými jevy, modelovými i reálnými situacemi a problémy. Výuka, aby splnila svůj cíl, musí vést studenty k přemýšlení, kladení otázek, měla by podporovat kritické myšlení a analytický pohled na nezřídka zjednodušená či dokonce nesprávná hodnocení veřejných i soukromých témat,

které jsou společnosti dennodenně předkládány jako formou televizních novinových nebo internetových médií.

3.3 Metodický blok č. 3 (Motivace) ČVUT – 1 hodiny (1x45 minut)

– ověřováno 12. 02. 2020

Návaznost na kapitolu 2. 3

Anotace metodického bloku

Vyučovací hodina je zahájena představením tématu a cílů výuky: vymezit, co je to sebepoznání a informace na měně a jejich pochopení včetně jejich analýzy informací a jak je vybírat. Vymezeny jsou pojmy systém, informační systémy, a způsoby získávání a třídění informací. Další výuka se opírá kromě jiného o text v pracovním sešitě a pracovním listu – Rétorika a Mluvený projev. V krátké diskusi studenti nejdříve sami hledají odpovědi na položené otázky, jejich odpovědi jsou porovnávány, upřesňovány a konfrontovány. Následně je souhrn základních informací zapsán v několika bodech na tabuli a promítnut na dataprojektoru. Studenti pak samostatně anebo ve skupinách řeší úkoly z pracovního listu č. 1 Rétorika. Závěr hodiny je věnován kontrole úkolů z pracovního listu č. 1.

1. hodina

Během první hodiny budou studenti seznámeni s úkolem, a zároveň se jim představí pravidla, kterými se budou řídit a prvky které budou muset do práce zapracovat. Je důležité, aby studenti věděli, že každá jejich práce, každý jejich nauku bude možné použít a využít během své práce v závěru projektu, kde ho budou prezentovat a budou své práce nuceni obhájit, vysvětlit a prezentovat.

Klasické metody: vyprávění, frontální výuka.

Metody aktivizující: diskuse a řízený rozhovor.

Pomůcky: whiteboard, fixy, dataprojektor, PC, tablety, sešity, psací potřeby

Zadaný úkol by se měl týkat Motivace. Součástí výuky je praktické cvičení s projektivní technikou Koláč radosti – Čím trávím čas. (viz Pracovní listy). Studenti porovnávají v dvojčlenných týmech svá zjištění a diskutují na základě projektivní techniky, co jim přináší v životě radost a spokojenost, kolik času se tomu věnují. Porovnávají, zda to, co jim v životě přináší radost a zda je to také součástí jejich osobních cílů. Diskutují o tom, proč je to důležité. Se studenty vedeme rozhovor o tom, co může být příčinou toho, že člověk svých cílů nedosáhne. Bavíme se o významu vize (vzdáleného cíle, kam směřujeme) a zároveň menších cílů, které jsou rozpracovány do dílčích úkolů.

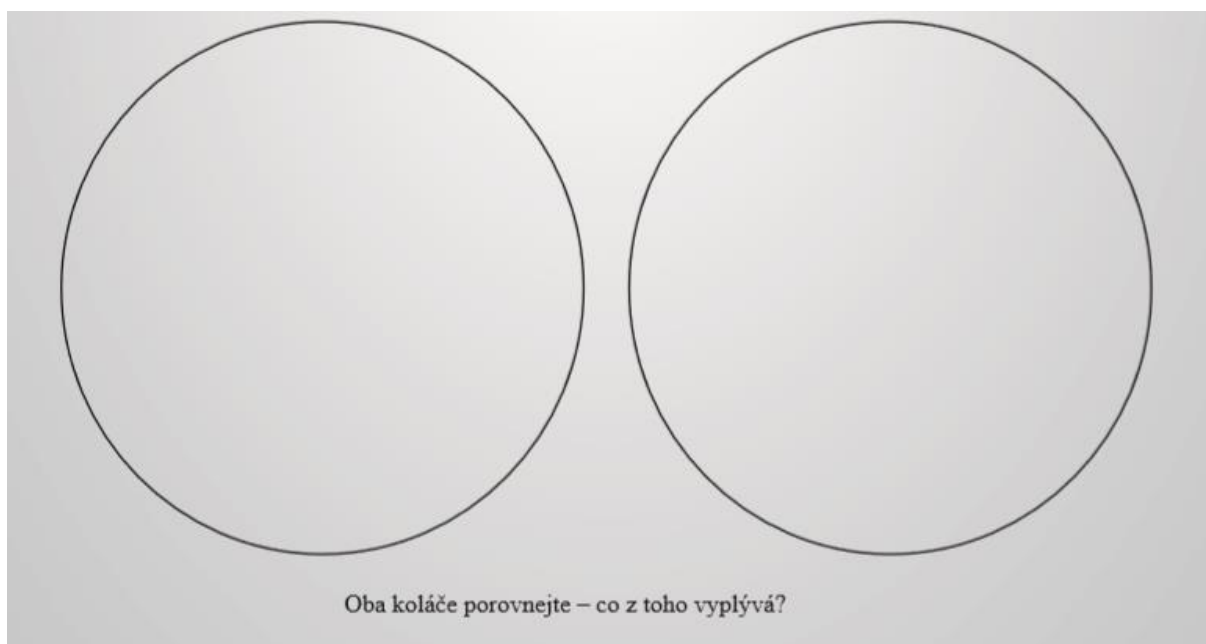
2. hodina

Druhá hodina naváže na informace, které studenti získali při prezentacích a diskusích k probraným tématům v první hodině. Studenti se podrobněji seznámí s pomůckami, které mohou použít při své tvorbě a postupně vytváří základní myšlenku své tvorby. Věnují se také různým otázkám a diskusím mezi sebou na toho téma. Lektor zde slouží jako pozorovatel a odpovídá na otázky, případně zasáhne do práce, pokud si to student vyžaduje nebo pokud sám zaregistruje problematiku řešení, které není v souladu s pravidly tvorby ze zadání. Studenti mohou pracovat jednotlivě nebo ve skupinách případně ve dvojicích, avšak jedna skupina by neměla čítat více jak 3 studenty. Čím více studentů ve skupině tím by měl být nárok na výsledek vyšší. V hodině jsou použity metody klasické, aktivizující a komplexní.

– Klasické metody: vyprávění, frontální výuka.

- Metody aktivizující: diskuse a řízený rozhovor.
- Pomůcky: whiteboard, fixy, dataprojektor, PC

3.4 Metodický blok č. 4 (Jan zvládat stres) Praha ČVUT – 2 hodiny (2x45 minut) – ověřováno 12. 04. 2019

Návaznost na kapitulu 2. 4.

Anotace metodického bloku

Náplní tří výukových hodin by mělo být obeznámení studentů s jednotlivými možnostmi tvorby textů a grafických programů s hlavními znaky na jejich charakteristiku a konfrontace výhod a nevýhod. Studenti se rovněž seznámí s příklady vyhledávání k určitému tématu, a budou se věnovat samostatné anebo skupinové práci při vyplňování pracovního listů č. 1 - Rétorika.

1. hodina

První hodina probíhá formou kombinace hromadné přednášky a skupinové debaty studentů. Studenti jsou seznámeni s principy tvorby tiskovin a výstupních materiálů. Důraz by měl být kladen také na individuální přístup studentů. Především na jejich zkušenosti s odbornými zdroji, preferovanými zdroji a s důvěryhodností zdrojů. Výuka by se měla realizovat jako kombinace frontální výuky (přednášky a vysvětlování.

Klasické metody: frontální výuka, přednáška a vysvětlování.

Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor.

Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, práce ve dvojicích.

Pomůcky: PC, tablety, dataprojektor, whiteboard, fixy, sešity, psací potřeby, pracovní list č. 3 Písmo a typografie, pracovní sešit č. 2 Písmo.

Cíle výuky – přivést studenty k uvědomění si nutnosti posuzovat rozdílnou kvalitu a věrohodnost zdrojů, naučit je zásadám, jak zvládat stres.

V této přednášce studenti získají poznatky, jaké jsou příčiny stresu, fyzické a duševní příznaky, jaké jsou rizikové faktory a jak určit svoji míru stresu. Otázky pro studenty k zamyšlení jsou: I když je to tak častý problém, proč myslíte, že lidé své varovné příznaky přehlíží? Proč často lidé raději navštíví praktického lékaře než psychologa nebo psychoterapeuta?

2. hodina

Druhá hodina je věnována diskusi formou vysvětlování s využitím různých způsobů pro zvládání stresu. Seznámí se s prací v kontextu, příbuznými tématy a s praktickými příklady správné a nesprávné volby řešení problémů. Studenti se vyjadřují k jednotlivým příkladům a rozvíjí se diskuse nad jejich chybami a naopak přednostmi.

Klasické metody: frontální výuka, přednáška a vysvětlování.

Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor.

Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, práce ve dvojicích.

Pomůcky: PC, dataprojektor, tabule, křída, whiteboard, fixy, sešity, psací potřeby,

Cílem této části výuky je také, aby si studenti uvědomili, jak je důležité při obdržení jakéhokoliv úkolu si ujasnit priority toho, co nás čeká, možnosti, cíle, odpovědnost a podle toho splnění naplánovat.

3.5 Metodický blok č. 5 (Efektivní komunikace) Praha ČVUT – 2 hodiny (2x45 minut) – ověřováno 12. 02. 2020

Anotace metodického bloku

V tomto bloku se budou studenti věnovat efektivní komunikaci, kde by se měli dozvědět, jaké druhy existují, podle čeho se rozdělují a jak s ní pracovat. Mělo být jít o seznámení studentů s jednotlivými možnostmi a jejich charakteristikami a konfrontace výhod a nevýhod. Studenti se rovněž seznámí s příklady vyhledávání k určitému tématu, a budou se věnovat samostatné anebo skupinové práci při vyplňování pracovního listů č. 1 a manuálu.

1. hodina

První hodina probíhá formou kombinace hromadné přednášky a skupinové debaty studentů. Studenti jsou seznámeni s principy efektivní komunikace a jejich používáním. Důraz by měl být kladen také na individuální přístup studentů. Především na jejich zkušenosti s komunikací, preferovanými zdroji a s důvěryhodností zdrojů. Výuka by se měla realizovat jako kombinace frontální výuky (přednášky a vysvětlování).

Klasické metody: frontální výuka, přednáška a vysvětlování.

Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor.

Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, práce ve dvojicích.

Pomůcky: PC, tablety, dataprojektor, whiteboard, fixy, sešity, psací potřeby, Manuál.

V každé situaci je vhodný jiný typ chování a jiný způsob komunikace – studenti získají poznatky a při praktických cvičeních si vyzkouší různé vztahové strategie a taktiky. (asertivita, manipulace, agrese, pasivita). Ke správné komunikaci a dobrým mezilidským vztahům totiž nevede jenom jediná cesta. Vždy záleží na kontextu celé situace (s kým mluvíte, o čem, za jakých okolností).

V úvodní části jsou studentům formou přednášky a vysvětlování představeny jednotlivé druhy efektivní komunikace. Důraz je kladen na jejich charakteristiku, hlavní znaky, výhody a nevýhody.

Ve druhé části jsou studenti formou vysvětlování s využitím metod diskuse seznámeni s aspekty využití klíčových slov. Seznámí se s prací v kontextu, příbuznými tématy a s praktickými příklady správné a nesprávné volby ve výstupu.

2. hodina

Druhá hodina je věnována diskusi formou vysvětlování s a diskuzi na téma komunikace. Seznámí se s prací v kontextu, příbuznými tématy a s praktickými příklady správné a nesprávné volby. Studenti se vyjadřují k jednotlivým příkladům (možnosti rozdat příklady použití z praxe) a rozvíjí se diskuse nad jejich chybami a naopak přednostmi.

Klasické metody: frontální výuka, přednáška a vysvětlování.

Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor.

Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, práce ve dvojicích.

Pomůcky: PC, tablety, dataprojektor, tabule, křída, whiteboard, fixy, sešity, psací potřeby, ukázky časopisů či novin.

Cíle výuky – naučit studenty komunikačním zásadám a jejich používání.

3.6 Metodický blok č. 6 (Konflikty) Praha ČVUT – 2 hodiny (2x45 minut) – ověřováno 12. 02. 2020

Anotace metodického bloku

V tomto bloku se budou studenti věnovat konfliktům, kde by se měli dozvědět, jaké druhy existují, podle čeho se rozdělují a jak s nimi pracovat. Mělo být jít obeznámení studentů s jednotlivými možnostmi a jejich charakteristikami a konfrontace výhod a nevýhod. Studenti se rovněž seznámí s příklady vyhledávání k určitému tématu, a budou se věnovat samostatné anebo skupinové práci při vyplňování pracovního listů č. 1 a manuálu.

1. hodina

První hodina probíhá formou kombinace hromadné přednášky a skupinové debaty studentů. Studenti jsou seznámeni s principy efektivní komunikace a jejich používáním. Důraz by měl být kladen také na individuální přístup studentů. Především na jejich zkušenosti s komunikací, preferovanými zdroji a s důvěryhodností zdrojů. Výuka by se měla realizovat jako kombinace frontální výuky (přednášky a vysvětlování).

Klasické metody: frontální výuka, přednáška a vysvětlování.

Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor.

Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, práce ve dvojicích.

Pomůcky: PC, tablety, dataprojektor, whiteboard, fixy, sešity, psací potřeby, Manuál.

V každé situaci je vhodný jiný typ chování a jiný způsob komunikace – studenti získají poznatky a při praktických cvičeních si vyzkouší různé vztahové strategie a taktiky. (asertivita, manipulace, agrese, pasivita). Ke správné komunikaci a dobrým mezilidským vztahům totiž nevede jenom jediná cesta. Vždy záleží na kontextu celé situace (s kým mluvíte, o čem, za jakých okolností).

V úvodní části jsou studentům formou přednášky a vysvětlování představeny jednotlivé druhy efektivní komunikace. Důraz je kladen na jejich charakteristiku, hlavní znaky, výhody a nevýhody.

2. hodina

Druhá hodina je věnována diskusi formou vysvětlování s a diskusi na téma konflikty. Seznámí se s prací v kontextu, příbuznými tématy a s praktickými příklady správné a nesprávné volby. Studenti se vyjadřují k jednotlivým příkladům (možnosti rozdat příklady použití z praxe) a rozvíjí se diskuse nad jejich chybami a naopak.

Klasické metody: frontální výuka, přednáška a vysvětlování, vlastní práce

Metody aktivizující, diskusní a heuristické metody

Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, práce ve dvojicích.

Pomůcky: PC, tablety, dataprojektor, tabule, křída, whiteboard

Cíle výuky – naučit studenty zvládat konflikty a poradit si s nimi.

Cíle výuky – osobní rozvoj studentů a kreativní využívání získaných informací.

3.7 Metodický blok č. 7 (Rétorika v praxi) Praha ČVUT – 4 hodiny (4x45 minut) – ověřováno 13. 02. 2020

Anotace metodického bloku

V tomto bloku se budou studenti věnovat praktickému využití získaných informací. Na základě nabytých vědomostí budou tvořit úvodní stránku novin nebo časopisu za použití dostupných materiálů jak obrazových, tak textových volně dostupných z webu. Zde si studenti budou muset poradit s autorským zákonem a jak je možné používat stažená data.

1. hodina

První hodina probíhá formou kombinace hromadné přednášky a skupinové debaty studentů na vhodného tématu a k tomu odpovídajícímu materiálu. Nejprve jsou studenti seznámeni s obsahem a cílem projektu Rétorika jako efektivní předávání poznatků a v úvodu vyplní každý individuálně anonymní dotazník, který se stane východiskem práce s hlasem, který je vedle správného dýchání (dechu) nezbytným předpokladem dobře zvládnut rétoriky. Následuje vlastní výuka jako logický sousledný řetězec jednotlivých rétorických kroků, kdy jsou studentům předkládána obecná fakta, které se implantují do konkrétní praxe a ta je následně realizována v rámci individualizovaných zadání. Vše probíhá cestou logicky akceptovaných faktů přes jejich názorné ukázky až po systémové pokusy o nápodobu s vysvětlujícími poznatky.

Ve vyučovacím bloku je kladem důraz, aby byl docílen objektivně vyvážený přísun teoretických informací s jejich praktickou ukázkou a následným návodním způsobem, jak s daným problémem pracovat v praxi. Při praktických ukázkách je nezbytná individuální spolupráce vyučujícího pedagoga, protože se jedná o úzce specializovanou záležitost, která potřebuje neustálou korekci. V závěru učebního bloku jsou studenti seznámeni se zadáním pro praktickou část, která následuje.

Klasické metody: frontální výuka, přednáška a vysvětlování.

Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor, vlastní práce

Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, práce ve dvojicích.

Pomůcky: PC, tablety, dataprojektor, whiteboard, fixy, sešity, psací potřeby.

Cíle výuky – přivést studenty k uvědomění si nutnosti posuzovat rozdílnou kvalitu projevu a věrohodnost zdrojů, naučit je zásadám tvorby tiskoviny a používání autorského práva.

Studenti mohou pracovat samostatně nebo ve skupinách. Čím více početná skupina tím budou kladeny vyšší nároky.

2. hodina

Druhá hodina je věnována realizaci dalších stupňů programu a je založena na zúročení první teoreticko-praktické části výuky s akcentem na plné zapojení studentů ovšem nejen jako pouhých demonstrátorů, ale i jako hodnotících posluchačů, kteří budou vyslovovat své soudy o praktických výkonech svých kolegů. Cílem je prohlubovat a rozšiřovat praktický pohled studentů prostřednictvím konkrétních simulovaných situací s využitím rétoriky. Východiskem je předchozí teoreticko-praktická část s důrazem na individuální práci studentů

Klasické metody: frontální výuka, přednáška a vysvětlování, vlastní práce

Metody aktivizující, diskusní a heuristické metody

Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, práce ve dvojicích.

Pomůcky: PC, tablety, dataprojektor, tabule, křída, whiteboard, fixy, sešity, psací potřeby.

Cíle výuky – naučit studenty vyjadřování a používat v praxi.

3.8 Metodický blok č. 8 (Etiketa v praxi) Český Těšín – 2 hodiny (2x45 minut) – ověřováno distančně – samostudium

Návaznost na kapitolu 2.8.

Anotace metodického bloku

Správně oslovovat, vystupovat a umět se chovat na veřejnosti to vše hraje velkou roli při práci ve společnosti. Realizace další stupně programu je založena na propojení praktické výuky etikety s teoretickými základy. Akcentem je zábavně instruktážní metodou plně zapojit studenty do výkladu i následné demonstrace jednotlivých příkladů. Cílem je prohlubovat a rozšiřovat praktický pohled studentů prostřednictvím konkrétních simulovaných situací s využitím běžných životních situací. Východiskem je předchozí teoreticko-praktická část s důrazem na individuální práci studentů.

1. hodina

Hodina otevírá třetí dvouhodinový blok věnovaný etiketě. Po teoretickém úvodu, kde dojde k objasnění společenské významnosti jako základního zákona etikety, bude následovat praktická výuka založená na konkrétních společenských situacích, prostředích a událostech, kde je správné společenské chování považováno za samozřejmou součást vzdělanosti konkrétního člověka.

Klasické metody: frontální výuka, vyprávění.

Aktivizující metody: diskuse a řízený rozhovor.

Pomůcky: PC, dataprojektor, whiteboard, fixy, sešity, psací potřeby.

Pracovní list č. 2 - Etiketa

Cíle výuky – přivést studenty k uvědomění si nutnosti etikety je jejího správného používání na veřejnosti.

2. hodina

Druhá hodina je opět vyhrazena pro etiku, ale tentokrát od přednášky a diskuse se studenty přecházíme k návodnímu cvičení v inscenovaných situacích, kde dochází ke společenskému styku. Cílem této hodiny je co nejkreativněji využít potenciál studentů, aby byli schopni se v této problematice pohybovat bez výraznějších problémů.

Klasické metody: frontální výuka, vyprávění.

Aktivizující metody: diskuse a řízený rozhovor.

Pomůcky: PC, dataprojektor, whiteboard, fixy, sešity, psací potřeby.

Pracovní list č. 2 - Etiketa

Cíle výuky – přivést studenty k uvědomění si nutnosti etikety je jejího správného používání na veřejnosti.

3.9 Metodický blok č. 9 (Exkurze) Gymnázium Česká Těšín – 4 hodiny (4x45 minut) – ověřováno distančně

Návaznost na kapitolu 2. 9

Anotace metodického bloku

Podle jednotlivých témat, situací a prostředí s akcentem na etiku postupujeme v ucelených krocích tak, aby si studenti mohli sami vyzkoušet jednotlivé okruhy výuky a tyto bezprostředně byly podrobeny reflexi spolužáků a následnému zhodnocení pedagogem. Hlavní důraz bude kladen na skutečnost, aby se studenti dokázali běžně orientovat v základních pravidlech a dokázali si je aplikovat v nejrůznějších situacích společenského života. Důraz je kladen na samostatnost, tvořivost a kritičnost, která však musí být podložena konkrétními teoretickými argumenty.

1. hodina

Tato exkurze má za úkol studenty informovat o zpracování témat divadelní formou. Studenti by zde měli vidět používání komerčních informací a jejich zpracování komerční cestou profesionálních herců a mluvčích.

V první hodině se uskuteční krátké prezentace formou tiskové konference na daná témata, kterou připraví pracovníci divadla, pak bude čas vyhrazen pro diskusi a kladení otázek ze strany studentů. Prezentace a následné diskuse jsou věnovány problémům spojeným s veřejným vystupováním, způsobům, jak se vyhnout případně zpracovat účelově podaným informacím, jak ověřovat zdroje a vyrovnat se s nervozitou a stresem. Stresové situace se obecně rozumí situace, kdy se účastníci dostávají do složitých situací spojených s přednesem. V hodině je použita kombinace několika výukových metod. Použity jsou klasické metody, zejména frontální výuka a vyprávění, ale především metody aktivizující, zejména diskuse a řízený rozhovor.

Klasické metody: frontální výuka, vyprávění.

Aktivizující metody: diskuse a řízený rozhovor.

Pomůcky: PC, dataprojektor, whiteboard, fixy, sešity, psací potřeby.

Cíle výuky – přivést studenty k uvědomění si nutnosti zvládnutí základních stavů při mluveném projevu a jejich vyrovnání se s nimi.

2. hodina

Druhá hodina je zaměřena ještě více prakticky: studenti diskutují se zodpovědnými pracovníky a dalšími pracovníky z provozu a seznamují se s konkrétními problémy, které divadlo řeší. Důležitým tématem je vztah jednotlivých profesí a jejich spojení/souvztažnost. Pozornost je zaměřena zejména na možnosti řešení problému a otázky související s problematikou informací ve vztahu k vnitřnímu kontrolnímu mechanismu v divadle. Dalším okruhem problémů pro diskusi jsou možnosti spolupráce s venkovními/externími pracovníky a profesemi. V hodině jsou použity aktivizující metody a komplexní výukové metody.

Klasické metody: frontální výuka, vyprávění.

Aktivizující metody: diskuse a řízený rozhovor.

Pomůcky: PC, dataprojektor, whiteboard, fixy, sešity, psací potřeby.

Cíle výuky – rozvoj kritického myšlení a uvědomování si souvislostí v souvislosti se svými vybranými tématy na prezentace na seminář.

3. hodina

Třetí hodina je samotné divadlo a exkurze po něm, kde se studenti seznamují s moderní technikou, které jsou v České republice dostupné. U jednotlivé techniky v kombinaci s praxí studenti uvidí jak a co je důležité v zákulisí. Jsou také obeznámeni s úskalím tvorby jednotlivých představení a jednotlivými profesemi.

Klasické metody: frontální výuka, vyprávění.
Aktivizující metody: diskuse a řízený rozhovor.

Pomůcky: sešity, psací potřeby.

Cíle výuky – osobní rozvoj studentů a kreativní využívání získaných informací.

4. hodina

Čtvrtá hodina je věnovaná otázkám k řediteli divadla, kde se seznámí s jeho pohledem na představení a jeho vlastní práci. Řediteli jsou kladeny otázky, které si studenti připravili během představení a tiskové konference. Tyto otázky souvisí s jejich vybranými tématy.

Klasické metody: frontální výuka, vyprávění.
Aktivizující metody: diskuse a řízený rozhovor.

Pomůcky: sešity, psací potřeby.

Cíle výuky – osobní rozvoj studentů a kreativní využívání získaných informací.

3.10 Metodický blok č. 10 (Tvorba prezentace z grafického hlediska) ČVUT – 3 hodiny (3x45 minut) – ověřováno: 13.02.2020

Anotace metodického bloku

Návaznost na kapitulu 2. 10

V tomto bloku se budou studenti věnovat informací teorii, jak správně tvořit prezentace. Na základě nabytých informací budou posléze tvořit vlastní text a prezentace na zadané téma. Studenti budou na konkrétních příkladech vidět, jak hovoří úplní amatéři a jak profesionálové. Hlavním úkolem tohoto bloku bude jednoznačné znázornění a pochopení tvorby prezentace a její složení. Studenti si budou klást otázky ve stylu: jak mám správně začít, jaké informace je nutné umístit na prezentaci a co říci pouze slovně a podobně.

1. hodina

První hodina probíhá formou kombinace hromadné přednášky a skupinové debaty studentů a počáteční práce s vybíráním vhodného tématu a k tomu odpovídajícímu materiálu. Studenti jsou seznámeni s principy a postupy tvorby prezentace a jejich používání na výstupech. Důraz by měl být kladen na jednoznačné znázornění a pochopení daného úkolu prezentace. Mělo by se zde přihlížet také na individuální přístup studentů. Výuka by se měla realizovat jako kombinace klasické výuky s vlastní prací studenta a aktivizací výuky (přednášky – vysvětlování – vlastní práce).

Klasické metody: frontální výuka, přednáška a vysvětlování.

Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor, vlastní práce

Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, práce ve dvojicích.

Pomůcky: PC, tablety, dataprojektor, whiteboard, fixy, sešity, psací potřeby,

Cíle výuky – přivést studenty k uvědomění významu a jednoduchosti ve znázornění tématu – kritické myšlení

2. hodina

Druhá hodina je věnována jednotlivým příkladům prezentací a diskusi nad nimi a na práci studenta s úkolem lektora nad dozorem prací a jejich případným doplněním informací zásahem v případě nepochopení úkolu. Diskusi formou vysvětlování je možná během celé hodiny.

Klasické metody: frontální výuka, přednáška a vysvětlování, vlastní práce

Metody aktivizující, diskusní a heuristické metody

Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, práce ve dvojicích.

Pomůcky: PC, tablety, dataprojektor, whiteboard, fixy,

Cíle výuky – přivést studenty k uvědomění významu a jednoduchosti ve znázornění tématu – kritické myšlení

3. hodina

Třetí hodina je věnována pokračování a dokončení zadaných úkolů a vyhodnocení výsledků. Studenti si sami vyzkouší na daná témata kratičkou promluvu, jak by to pojali oni. Úkol spočívá v samostatné práci studentů za dozoru lektora. Studenti pracují na zadaných úkolech samostatně nebo ve skupinách/dvojicích a připravují si tak finální obhajobu a prezentaci svých prací. V hodině jsou použity zejména heuristické metody, samostatná a skupinová práce studentů, a to zejména při vyhledávání a zpracovávání relevantních informací, analýze a vyhodnocení výsledků.

Klasická metoda: práce s textem

Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, kritické myšlení.

Pomůcky: PC, tablety, dataprojektor, whiteboard, fixy,

Cíle výuky – osobní rozvoj studentů a kreativní využívání získaných informací.

3.11 Metodický blok č. 11 (Příprava vlastní prezentace 1) Gymnázium Česká Těšín – 2 hodiny (2x45 minut) – ověřováno distančně

Návaznost na kapitolu 2. 11

Anotace metodického bloku

Vyučovací blok je zahájen představením tématu a cílů výuky podle toho jaká témata si studenti vybrali. Zároveň si lektor a studenti vyjasní, co přesně do zvoleného tématu spadá a budou hovořit o vlastních představách na pojetí vybraného tématu. V krátké diskusi studenti nejdříve sami hledají odpovědi na položené otázky, jejich odpovědi jsou porovnávány, upřesňovány a konfrontovány mezi sebou. Následně je souhrn základních informací zapsán v několika bodech na tabuli a promítnut na dataprojektoru. Studenti pak samostatně anebo ve skupinách řeší úkoly jako je zpracování známého textu. Hlavním úkolem je však tvorba prezentace na vybrané téma.

1. hodina

V hodině doporučujeme kombinovat několik výukových metod. Kromě klasických vyučovacích metod, jakými jsou zejména frontální výuka, vyprávění, monologické metody, zápisky do sešitu, je nezbytné používat také metody aktivizující, diskusní, řízený rozhovor a dialog, heuristické a komplexní metody. Samozřejmě součástí výuky by mělo být používání prezentací v PowerPointu, práce s připravenými učebními materiály.

V hodině budou studenti postupně hovořit o svém pojetí témat, a jak by ho chtěli pojmut. Zároveň budou konfrontováni se svými kolegy a jejich názory, což je první krok ke svým obhajobám před publikem.

Klasické metody: frontální výuka, vyprávění, monologická metoda, zápisky do sešitu, práce s textem.

Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor a dialog, a heuristické metody.

Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, kritické myšlení.

Pomůcky: tabule, křída, whiteboard, fixy, dataprojektor, PC, sešity

Cíle výuky – prezentace a její další využití pro praktický život a uchazeče o práci.

K výuce je nezbytné, aby studentům byl jasný pojem: prezentace, rétorika, mluvený projev a podobně. Pokračováním výukového procesu je analýza jednotlivých úkolů, vysvětlení a odůvodnění správných odpovědí a celkové vyhodnocení dosažené úrovně znalostí.

2. hodina

Vyučovací hodina je zahájena samotnou tvorbou prezentací a jejich grafickým ztvárněním. Studenti už přitom musí mít z domova a předchozí hodiny jasnou základní strukturu prezentace. V této hodině si studenti přímo na svých prezentacích vyzkouší, jak je složité si vše promyšlené vyzkoušet aplikovat na prezentaci, která je omezená možnostmi programu.

Studenti také dostanou vytištěné materiály – jednotlivé stránky z literatury, kde jsou vypíchnuté některé problémové body – co dělat a co je naopak chyba.

Klasické metody: frontální výuka, vyprávění, monologická metoda, zápisky do sešitu, práce s textem.

Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor a dialog, a heuristické metody.

Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, kritické myšlení.

Pomůcky: tabule, křída, whiteboard, fixy, dataprojektor, PC, sešity, psací potřeby, kancelářské potřeby,

Cíle výuky – Tvorba prezentace za účelem další práce a pilování.

3.12 Metodický blok č. 12 (Příprava vlastní prezentace 2) Gymnázium Česká Těšín – 2 hodiny (2x45 minut) – ověřováno distančně

Návaznost na kapitolu 2. 12

Anotace metodického bloku

Vyučovací blok je zahájen představením tématu a cílů výuky podle toho jaká témata si studenti vybrali. Zároveň si lektor a studenti vyjasní, co přesně do zvoleného tématu spadá a budou hovořit o vlastních představách na pojetí vybraného tématu. V krátké diskusi studenti nejdříve sami hledají odpovědi na položené otázky, jejich odpovědi jsou porovnávány, upřesňovány a konfrontovány mezi sebou. Následně je souhrn základních informací zapsán v několika bodech na tabuli a promítnut na dataprojektoru. Studenti pak samostatně anebo ve skupinách řeší úkoly jako je zpracování známého textu. Hlavním úkolem je však tvorba prezentace na vybrané téma.

1. hodina

V hodině doporučujeme kombinovat několik výukových metod. Kromě klasických vyučovacích metod, jakými jsou zejména frontální výuka, vyprávění, monologické metody, zápisky do sešitu, je nezbytné používat také metody aktivizující, diskusní, řízený rozhovor a dialog, heuristické a komplexní metody. Samozřejmě součástí výuky by mělo být používání prezentací v PowerPointu, práce s připravenými učebními materiály.

V hodině budou studenti postupně hovořit o svém pojetí tématu a jak ho pojali ve svých prezentacích. Zároveň budou konfrontováni se svými kolegy a jejich názory, což je první krok ke svým obhajobám před publikem.

Klasické metody: frontální výuka, vyprávění, monologická metoda, zápisky do sešitu, práce s textem.

Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor a dialog, a heuristické metody.

Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, kritické myšlení.

Pomůcky: tabule, křída, whiteboard, fixy, dataprojektor, PC, sešity

Cíle výuky – prezentace a její další využití pro praktický život a uchazeče o práci.

K výuce je nezbytné, aby studentům byl jasný pojem: prezentace, rétorika, mluvený projev a podobně. Pokračováním výukového procesu je analýza jednotlivých úkolů, vysvětlení a odůvodnění správných odpovědí a celkové vyhodnocení dosažené úrovně znalostí.

2. hodina

Vyučovací hodina je zahájena samotnou zkouškou přednesem prezentací a jejich pojetím. Studenti už přitom musí mít z domova a předchozích hodin jasnou prezentaci a jejich hlavní podobu, detaily bude možné ladit ještě za domácí úkol. V této hodině si studenti přímo na svých prezentacích vyzkouší, jak je složité si vše promyšlené vyzkoušet aplikovat na prezentaci a mluvený projev se zvládnutou rétorikou.

Studenti také dostanou vytištěné materiály – jednotlivé stránky z literatury, kde jsou vypíchnuté některé problémové body – co dělat a co je naopak chyba.

Klasické metody: frontální výuka, vyprávění, monologická metoda, zápisy do sešitu, práce s textem.

Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor a dialog, a heuristické metody.

Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, kritické myšlení.

Pomůcky: tabule, křída, whiteboard, fixy, dataprojektor, PC, sešity, psací potřeby, papíry

K hodině je možné použít pracovní sešit Mluvený projev a pracovní list Rétorika

Cíle výuky – nanečisto si vyzkoušet prezentaci svých prací

3. hodina

Vyučovací hodina je zahájena samotnou zkouškou přednesem prezentací a jejich pojetím. Studenti už přitom musí mít z domova a předchozích hodin jasnou prezentaci a jejich hlavní podobu, detaily bude možné ladit ještě za domácí úkol. V této hodině si studenti přímo na svých prezentacích vyzkouší, jak je složité si vše promyšlené vyzkoušet aplikovat na prezentaci a mluvený projev se zvládnutou rétorikou.

Studenti také dostanou vytištěné materiály – jednotlivé stránky z literatury, kde jsou vypíchnuté některé problémové body – co dělat a co je naopak chyba.

Klasické metody: frontální výuka, vyprávění, monologická metoda, zápisy do sešitu, práce s textem.

Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor a dialog, a heuristické metody.

Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, kritické myšlení.

Pomůcky: tabule, křída, whiteboard, fixy, dataprojektor, PC, sešity, psací potřeby, papíry

K hodině je možné použít pracovní sešit Mluvený projev a pracovní list Rétorika

Cíle výuky – nanečisto si vyzkoušet prezentaci svých prací

3.13 Metodický blok č. 13 (Seminář) Gymnázium Česká Těšín – 5 hodiny (5x45 minut) – ověřováno distančně

Návaznost na kapitolu 2. 13

Anotace metodického bloku

Vyučovací blok je zahájen seminářem, kde studenti budou postupně před publikem ze školy a pozvanými hosty. Studenti budou nuceni se vyrovnat s jednotlivými problémy, které během ověřování probírali jako je stres, konflikty a jejich zvládání. Studenti by se v těchto hodinách měli zamyslet nad tím, že jak je důležité, jak působí svým chováním, ale také nad tím že o nich vypovídá mnoho slov a také další gesta či projevy. Zde jde především o sebereflexi, sebepoznání a uvědomění si sebe sama.

1. hodina

Během této hodiny se studenti budou podílet na prezentaci svých prací během celého programu za účelem obhajoby a prezentace. Úkolem studentů bude postupně před svými kolegy, zástupci ze školy a pozvanými hosty představit své práce a obhájit své názory. Vše je spojeno odpovědností za svou práci, sebedůvěrou, a schopností reagovat ve stresových situacích.

Na závěr studenti vyplní závěrečné dva dotazníky na konci programu.

Klasické metody: frontální výuka, vyprávění, monologická metoda, zápisy do sešitu, práce s textem.

Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor a dialog, a heuristické metody.

Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, kritické myšlení.

Pomůcky: tabule, křída, whiteboard, fixy, dataprojektor, PC, konferenční vybavení

Cíle výuky – písmo a jeho další využití pro praktický život a uchazeče o práci.

2. hodina

Během této hodiny se studenti budou podílet na prezentaci svých prací během celého programu za účelem obhajoby a prezentace. Úkolem studentů bude postupně před svými kolegy, zástupci ze školy a pozvanými hosty představit své práce a obhájit své názory. Vše je spojeno odpovědností za svou práci, sebedůvěrou, a schopností reagovat ve stresových situacích.

Na závěr studenti vyplní závěrečné dva dotazníky na konci programu.

Klasické metody: frontální výuka, vyprávění, monologická metoda, zápisy do sešitu, práce s textem.

Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor a dialog, a heuristické metody.

Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, kritické myšlení.

Pomůcky: tabule, křída, whiteboard, fixy, dataprojektor, PC, konferenční vybavení

Cíle výuky – písmo a jeho další využití pro praktický život a uchazeče o práci.

3. hodina

Během této hodiny se studenti budou podílet na prezentaci svých prací během celého programu za účelem obhajoby a prezentace. Úkolem studentů bude postupně před svými kolegy, zástupci ze školy a pozvanými hosty představit své práce a obhájit své názory. Vše je spojeno odpovědností za svou práci, sebedůvěrou, a schopností reagovat ve stresových situacích.

Na závěr studenti vyplní závěrečné dva dotazníky na konci programu.

Klasické metody: frontální výuka, vyprávění, monologická metoda, zápisy do sešitu, práce s textem.

Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor a dialog, a heuristické metody.

Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, kritické myšlení.

Pomůcky: tabule, křída, whiteboard, fixy, dataprojektor, PC, konferenční vybavení

Cíle výuky – písmo a jeho další využití pro praktický život a uchazeče o práci.

4. hodina

Během této hodiny se studenti budou podílet na prezentaci svých prací během celého programu za účelem obhajoby a prezentace. Úkolem studentů bude postupně před svými kolegy, zástupci ze školy a pozvanými hosty představit své práce a obhájit své názory. Vše je spojeno odpovědností za svou práci, sebedůvěrou, a schopností reagovat ve stresových situacích.

Na závěr studenti vyplní závěrečné dva dotazníky na konci programu.

Klasické metody: frontální výuka, vyprávění, monologická metoda, zápisy do sešitu, práce s textem.

Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor a dialog, a heuristické metody.

Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, kritické myšlení.

Pomůcky: tabule, křída, whiteboard, fixy, dataprojektor, PC, konferenční vybavení

Cíle výuky – písmo a jeho další využití pro praktický život a uchazeče o práci.

5. hodina

V závěrečné hodině shrne organizátor programu všechny výsledky z ověřování a studenti se také dozvědí názory na své prezentace od pozvaných hostů a lektorů. Vše je spojeno odpovědností za svou práci, sebedůvěrou, a schopností reagovat ve stresových situacích.

Klasické metody: frontální výuka, vyprávění, monologická metoda, zápisy do sešitu, práce s textem.

Metody aktivizující, diskusní: řízený rozhovor a dialog, a heuristické metody.

Komplexní metody: samostatná a skupinová práce studentů, kritické myšlení.

Pomůcky: tabule, křída, whiteboard, fixy, dataprojektor, PC, konferenční vybavení

Cíle výuky – písmo a jeho další využití pro praktický život a uchazeče o práci.

4 Příloha č. 1 – Soubor materiálů pro realizaci programu

1) Odkaz na všechny tři pracovní listy je společný:

http://www.educatus.cz/wp-content/uploads/2021/01/8.2_Pracovni_listy.pdf

2) Odkaz na pracovní sešity:

http://www.educatus.cz/wp-content/uploads/2021/01/8.4_Pracovni_sesit_01.pdf

http://www.educatus.cz/wp-content/uploads/2021/01/8.4_Pracovni_sesit_02.pdf

3) Odkaz na manuál (učebnici):

http://www.educatus.cz/wp-content/uploads/2021/01/8.5_Manual.pdf

Jak již bylo uvedeno, všechny učební materiály, které jsou dostupné pod výše uvedenými odkazy, mohou být využívány nejenom dalšími příjemci programu v rámci jeho další realizace po ověření, ale rovněž jako doplňující učební texty ve společenskovědních předmětech na gymnáziích a středních odborných školách.

Použité zdroje:

- Hospodářová, Ivana. Prezentační dovednosti. Praha, 2007. ISBN 978-80-903962-9-6.
- Klapetek, Milan. Komunikace, argumentace, rétorika, Grada Publishing 2008. ISBN 978-80-247-6719-2.
- Mikuláščík, Milan. Komunikační dovednosti v praxi. Grada Publishing 2010. ISBN 978-80-247-8070-2.
- Praško, Ján. Jak se zbavit napětí, úzkosti a stresu, Grada Publishing 2003. ISBN 8024701855.
- Praško, Ján.; Prašková, Hana. Proti stresu krok za krokem, Grada Publishing 2001, ISBN 8024700689.
- Konflikty [online] Gillernová, Ilona. Konflikty a jejich zvládání, in Aplikovaná sociální psychologie III. 2001 [8.11.2021], Dostupné z: <http://jaroslavbalvin.eu/wp-content/uploads/2014/10/Gillernova.pdf>
- Caponi, Věra. Sám sobě mluvím, Grada Publishing, 1994. ISBN 80-7169-064-3.
- Langer, Antonín. Úspěch veřejné promluvy. Fortuna, 1993. ISBN 807168063x.
- Langr, Ladislav. Moderování, skripta VOŠ herecká, Praha 2005.
- Lewis, David. Tajná řeč těla, Hodego, Praha 1990. ISBN 8086663027.
- Měchurová, Albína. Jak dobře mluvit a jednat. VŠ J. A. Komenského, Praha 2002.
- Smejkal, Vladimír. Lexikon společenského chování. Grada Publishing, Praha 2002. ISBN 978-80-247-3649-5.
- Špačková, Alena. Moderní rétorika v praxi. Grada Publishing, Praha 2006. ISBN 978-80-247-2965-7.
- Wieke, Thomas. Rétorika v praxi, Rebo Productions, Čestlice 2005. ISBN 8072344188.
- Buchtová, Božena. Rétorika. Praha, Grada 2009. ISBN 978-80-247-6924-0.
- Doležal, Miroslav. Langr, Ladislav. Řeč - nástroj žurnalisty. Skripta UK Praha. 1990.
- Hausenblas, Karel. Výstavba jazykových projevů a styl. Skripta FF UK Praha 1971.
- Hubáček, Jaroslav. Jak mluvit a přednášet. Profil 1983.
- Karešová, Alena. Kultura řeči. SPN 1982.
- Kohout, Jaroslav. Rétorika. Managment Press, 1996. ISBN 8072610724.
- Kolektiv. Mluvíme, mluvíš, mluvíme. Horizont 1985.
- Kraus, Jiří. Rétorika v evropské kultuře. Academia 1998. ISBN 80-200-0659-1.

Langr, Ladislav. Rétorika. Praha, Skripta VOŠ herecká 2003.
Mistrík, Jozef. Rétorika. SPN 1980.
Toman, Jiří. Jak dobře mluvit. Svoboda 1981. ISBN 25-051-81.
Styblík, Vlastimil a kol. Základní mluvnice českého jazyka. Praha SPN, 2004. ISBN 8072350188.
Špačková, Alena. Tréninky techniky řeči. Praha, Grada 2015. ISBN 978-80-247-5578-6.
Vrchotová, Jarmila. O kultuře mluveného projevu. Svoboda 1983.
Zeman, Jiří. Základy české ortoepie. Hradec Králové, Gaudeamus 2008. ISBN 978-80-7041-778-2

5 Příloha č. 2 – Soubor metodických materiálů

1) Odkaz na Metodiku pro učitele:

http://www.educatus.cz/wp-content/uploads/2021/01/8.3_Metodika.pdf

Zpracovaná Metodika pro učitele je kompletním metodickým materiálem pro práci v rámci všech tematických bloků a pro všechny metodické bloky. Obsahuje metodické pokyny a doporučení pro pedagogické pracovníky a další příjemce programu. V Metodice jsou uvedené veškeré vytvořené prezentace, které je možno využít.

2) Odkaz na veškeré prezentace jako výukovou oporu (jsou součástí metodiky pro učitele):

<http://www.educatus.cz/prezentace-a-prace-s-informacemi/>

3) Rešerše obdobných existujících projektů:

Většina tematicky zaměřených programů na tuto problematiku se věnuje samotné prezentaci a několika základním druhům jednotlivých prezentací, ale nikoliv souhrnnému tématu včetně rétoriky a psychologie. Většinou se jedná o malé doplňky v rámci univerzit a škol nebo v sektoru podnikatelském.

Obdobné vzdělávací programy byly vytvořeny v rámci tohoto projektu

– odkaz: <https://www.educatus.cz/>

1. Krizová komunikace

- odkaz: <https://www.educatus.cz/krizova-komunikace/>

2. Nová média a sociální sítě

- odkaz: <https://www.educatus.cz/nova-media-a-socialni-site/>

3. Bezpečná komunikace, informační bezpečnost

- odkaz: <https://www.educatus.cz/bezpecna-komunikace/>

4. Informační média – Rozvoj kritického myšlení v závislosti na druhu dostupných informací, analýza informací, porozumění médiím

- odkaz: <https://www.educatus.cz/rozvoj-kritickeho-mysleni/>

5. Knihovny jako zdroj primárních informací

- odkaz: <https://www.educatus.cz/knihovny/>

6. Autorské právo v praxi

- odkaz: <https://www.educatus.cz/autorske-pravo-v-praxi/>

7. Zákon o svobodném přístupu k informacím v praxi

- odkaz: <https://www.educatus.cz/zakon/>

8. Prezentace a práce s informacemi v demokratické společnosti

- odkaz: <https://www.educatus.cz/prezentace-a-prace-s-informacemi/>

9. Zájmové vzdělávání - Prezentace informací a práce s textem v demokratické společnosti

- odkaz: <https://www.educatus.cz/zajmove-vzdelavani/>

10. Média a informační bezpečnost pro studenty se speciálními vzdělávacími potřebami (neslyšící, osoby se sluchovým postižením)

- odkaz: <https://www.educatus.cz/media-a-informacni-bezpecnost/>

Na základě rešerše byly nalezeny tyto programy:

– Digitální prezentace informací

– odkaz: <https://www.sslch.cz/files/163/10-prezentace-informaci-u.pdf>

- Presentace informací na internetu
 - odkaz: https://is.muni.cz/el/phil/podzim2010/KPI22/um/modul12_opora.pdf

Obdobné níže uvedené vzdělávací materiály jsou k dispozici v databázi OPVK

- Splendid Reading II
 - odkaz: <https://database.op-vk.cz/Product/Detail/100415>
- Společný start
 - odkaz: <https://database.op-vk.cz/Project/Detail/7171>
- Etická výchova
 - odkaz: <https://database.op-vk.cz/Product/Detail/23778>
- Počítačová prezentace
 - odkaz: <https://database.op-vk.cz/Product/Detail/27784>

6 Příloha č. 3 – Závěrečná zpráva o ověření programu v praxi

1. Odkaz na Závěrečnou zprávu o ověření programu:

https://www.educatus.cz/wp-content/uploads/2021/11/8.7_Zprava.pdf

7 Příloha č. 4 - Odborné a didaktické posudky programu

Didaktický posudek

http://www.educatus.cz/wp-content/uploads/2021/01/8.8_Didakticky_posudek.pdf

Odborný posudek

http://www.educatus.cz/wp-content/uploads/2021/01/8.9_Odborny_posudek.pdf

8 Příloha č. 5 - Doklad o provedení nabídky ke zveřejnění programu

Mirka Matátková

Od: Lenka Perglová <lenka.perglova@nuv.cz>
Odesláno: středa 16. října 2019 15:39
Komu: Mirka Matátková
Kopie: Topičová Pavla
Předmět: Projekt IRDS – zveřejnění výstupů na RVP.CZ

Vážená paní Matátková,

na základě e-mailu, který jste zaslala kolegyni Pavle Topičové ohledně uveřejnění výstupů z výzvy OP VVV, Vám zasílám několik základních informací k procesu publikace.

Co se týče umísťování materiálů v prostředí Metodického portálu RVP.CZ, máme pro tento účel několik modulů. Pro zvolení optimálního prostředí bychom potřebovali vědět následující informace:

- O kolik materiálů se cca jedná? Píšete, že se jedná o 10 vzdělávacích programů, z čeho bude jeden program složen?
- O jaké konkrétní formáty se bude jednat? Pracovní listy (DOCX, PPTX, PDF), video záznamy, obrázky, audia?
- Zveřejnění příspěvků budete chtít realizovat po vlnách nebo jednorázově? Do kdy by měly být zveřejněné?
- Bude u materiálů garantována obsahová správnost?
- Máte již nějaké úložiště materiálů, např. webové stránky?

Pokud chcete materiály uveřejnit na Metodický portál RVP.CZ a nemáte vlastní úložiště:

Na Metodickém portálu RVP.CZ zveřejňujeme příspěvky nejčastěji v modulu DUM, Články a Digifolio.

Modul DUM shromažďuje nejčastěji strukturované pracovní listy a prezentace k okamžitému využití ve výuce. Modul Články nabízí metodicko-didaktické příspěvky spíše textového charakteru. Příspěvky v těchto modulech prochází recenzním řízením a jazykovou korekturou, výjimku tvoří materiály, jejichž správnost je garantována projekty. Do recenzního řízení patří i kontrola dodržování autorského zákona zejména u obrazového materiálu. U obrázků musí být jasně uveden zdroj, případně doložen souhlas s využitím obrázků, případně pak licenci.

Pokud nejsou materiály garantovány, případně budete mít k dispozici velké množství materiálů různých formátů, můžete využít modul Digifolio. Zde se vytváří tzv. pohledy (webové stránky), do kterých je možné nahrát soubory, text, obrázky, přehrávače videí (videa by měla být uložena například na YouTube).

Pokud budete mít i jiné úložiště materiálů:

V tomto případě je možné využít náš nový modul EMA, který je katalogem digitálních vzdělávacích zdrojů, do kterého lze nahrát metadata materiálů s odkazem na Váš web, kde budou materiály uloženy.

Prosim tedy o zodpovězení výše uvedených dotazů, následně vybereme vhodný postup.

Přeji hezký den.

Lenka Perglová

Mgr. Lenka Perglová
odborný pracovník referátu pro správu a rozvoj Metodického
portálu RVP.CZ
+420 274 022 410
lenka.perglova@nuv.cz
www.rvp.cz

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

9 Nepovinné přílohy

Nerelevantní

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY